

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MIENIA „BEZPIECZNY DOM”

Rodzaj informacji	Jednostka redakcyjna
Przesłanki do wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 5 § 6 ust. 1–5, 8 § 7–9 § 12 ust. 1–3 § 15 § 20 ust. 1 § 21 ust. 1, 9 § 23 ust. 1 § 25 § 26 ust. 3 § 28 ust. 1, 2 § 31 ust. 1, 2 § 32 § 35–36 § 42–43
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 6 ust. 6–7 § 10–11 § 12 ust. 4 § 13 § 12 ust. 4 § 14 § 16–18 § 19 ust. 3 § 20 ust. 2, 3 § 21 ust. 2–7, 10 § 22 § 23 ust. 2–6, 8, 9 § 24 § 26 ust. 1, 2 § 27 § 28 ust. 3 § 29–30 § 31 ust. 3 § 33–34 Załącznik nr 1 Załącznik nr 2

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia „Bezpieczny Dom”, zwane dalej **OWU**, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, zawieranych przez Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej **Towarzystwem**, z osobami fizycznymi, zwanymi dalej **Ubezpieczającymi**.
2. Na podstawie OWU Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie:
 - 1) ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych;
 - 2) od kradzieży z włamaniem, rabunku i dewastacji;
 - 3) ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk;
 - 4) ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym;
 - 5) ubezpieczenia mienia osób trzecich;
 - 6) ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków;
 - 7) ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia;
 - 8) ubezpieczenia nagrobków;
 - 9) ubezpieczenia „Dom assistance”.

Definicje

§ 2

Przez użyte w OWU określenia rozumie się:

- 1) **akt przemocy** – bezprawne i celowe działanie fizyczne nakierowane na jakiegokolwiek dobro chronione prawem; za akt przemocy nie uważa się przekroczenia granic obrony koniecznej lub stanu wyższej konieczności;
- 2) **akt terroru** – bezprawne i celowe działanie o charakterze indywidualnym lub zbiorowym, z użyciem siły lub przemocy albo groźbą jej użycia w stosunku do ludzi lub mienia, mające na celu wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności, dezorganizację życia publicznego i transportu publicznego – służące osiągnięciu skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- 3) **aktywność zarobkowa** – aktywność mająca cel zarobkowy, wykonywana w ramach umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia lub innej umowy cywilnoprawnej, doradztwa, stosunku członkostwa w zarządzie, radzie nadzorczej lub komisji rewizyjnej, uczestnictwa w spółce osobowej, działalności gospodarczej, w tym prowadzonej wraz z innymi osobami, działalności wytwórczej w rolnictwie; aktywnością zarobkową nie jest sprzedaż rzeczy stanowiących osobisty majątek oraz praca twórcza Ubezpieczonego, chyba że stanowi ona zwykły sposób zarabkowania;
- 4) **awaria instalacji** – zaistniała w miejscu ubezpieczenia awaria powodująca przerwanie działania instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, alarmowej lub centralnego ogrzewania (w tym pieca grzewczego służącego do ogrzewania domu lub lokalu mieszkalnego), wynikająca z przyczyn wewnętrznych pochodzenia mechanicznego, hydraulicznego lub elektrycznego;
- 5) **awaria sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT** – wadliwe funkcjonowanie lub brak funkcjonowania sprzętu AGD/RTV oraz sprzętu IT wynikające z przyczyn wewnętrznych pochodzenia mechanicznego, elektrycznego, elektronicznego lub hydraulicznego. Awaria sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT nie obejmuje konieczności uzupełniania materiałów eksploatacyjnych, obsługi bieżącej i okresowej, dostawy i montażu akcesoriów do obsługi urządzenia;
- 6) **budynek gospodarczy** – budynek wykorzystywany do celów innych niż mieszkaniowe, położony na terenie tej samej posesji, na której znajduje się ubezpieczony dom jednorodzinny; elementami budynku gospodarczego są mury, stropy, dach, fundamenty, podłogi, tynki zewnętrzne, stałe elementy oraz urządzenia stanowiące infrastrukturę techniczną;
- 7) **budynek o konstrukcji palnej** – dom jednorodzinny, garaż wolnostojący, budynek gospodarczy lub budynek wielorodzinny, którego ściany lub pokrycie dachowe wykonane są z materiałów palnych;
- 8) **Centrum Alarmowe** – jednostka uprawniona do organizacji i wykonywania świadczeń wynikających z umowy ubezpieczenia;
- 9) **choroba** – stan organizmu polegający na nieprawidłowej reakcji układów lub narządów na bodźce środowiska zewnętrznego lub wewnętrznego, powodujący wskazanie do leczenia;
- 10) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia przez osobę trzecią; przez dewastację rozumie się również zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia mające bezpośredni związek z usiłowaniem lub dokonaniem rabunku lub kradzieży z włamaniem;
- 11) **dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
- 12) **dom jednorodzinny** – budynek wolnostojący lub samodzielna część budynku szeregowego albo bliźniaczego, łącznie z wbudowanym garażem, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych; elementami domu jednorodzinnego są mury, stropy, dach, fundamenty, podłogi, tynki zewnętrzne, stałe elementy oraz urządzenia stanowiące infrastrukturę techniczną, w tym kolektory słoneczne;
- 13) **dom letniskowy** – budynek lub inny obiekt zamieszkiwany czasowo z przeznaczeniem na cele rekreacyjne lub wypoczynkowe, w tym zabudowana altana na terenie ogródków działkowych;
- 14) **dom w budowie** – dom jednorodzinny, w którym prowadzone są zgodnie z wymogami Prawa budowlanego prace polegające na jego wznoszeniu, przebudowie, remoncie, nadbudowie, modernizacji lub rozbudowie; dom jednorodzinny przestaje być domem w budowie w zależności od tego, które z poniższych zdarzeń wystąpi jako pierwsze, z dniem:
 - a) uzyskania pozwolenia na użytkowanie zgodnie z Prawem budowlanym,
 - b) zgłoszenia zakończenia budowy zgodnie z Prawem budowlanym,
 - c) zamieszkania,
 - d) fizycznego zakończenia budowy i prac związanych z budową, o ile nie było wymagane, zgodnie z Prawem budowlanym, pozwolenie na budowę;
- 15) **deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, którego wystąpienie w miejscu szkody ustala Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW), a w przypadku braku możliwości uzyskania takiego ustalenia fakt wystąpienia deszczu nawalnego ustala się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania;
- 16) **dym** – lotny produkt niepełnego spalania ciał stałych, ciekłych oraz gazowych, który nagle wydobyl się z palenisk, instalacji i urządzeń elektrycznych lub grzewczych znajdujących się w miejscu ubezpieczenia bądź na skutek ognia niezależnie od miejsca jego powstania;
- 17) **garaż wolnostojący** – budynek wolnostojący lub w zabudowie bliźniaczej, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych; garaż wolnostojący powinien posiadać następujące elementy: mury, stropy, dach, fundamenty, podłogi, tynki zewnętrzne, stałe elementy oraz urządzenia stanowiące infrastrukturę techniczną;
- 18) **grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu;
- 19) **grom dźwiękowy** – fala akustyczna wywołana przez samolot poruszający się z prędkością naddźwiękową;
- 20) **huragan** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, potwierdzone przez IMI GW; w przypadku braku możliwości uzyskania potwierdzenia bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiary szkód w miejscach ich powstania oraz w bezpośrednim sąsiedztwie, świadczące wyraźnie o masowym i niszczytelkim działaniu wiatru;
- 21) **kłódka wielozastawkowa** – kłódka, której klucz posiada minimum dwa żłobienia prostopadłe do trzonu;
- 22) **kradzież z włamaniem** – dokonanie lub usiłowanie dokonania zaboru ubezpieczonego mienia z mieszkania lub pomieszczenia przynależnego, domu jednorodzinnego, garażu wolnostojącego lub budynku gospodarczego – po usunięciu siłą zabezpieczenia lub po otwarciu wejścia kluczem oryginalnym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;
- 23) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub stacanie ze zboczy górskich mas śniegu, lodu, skał lub kamieni;
- 24) **miejsce ubezpieczenia** – wskazany we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia:
 - a) dom jednorodzinny lub mieszkanie albo znajdujące się w nich ubezpieczone ruchomości domowe i stałe elementy,
 - b) w przypadku ubezpieczenia „Dom Assistance” adres wskazany przez Ubezpieczającego we wniosku ubezpieczeniowym jako aktualne miejsce zamieszkania lub miejsce stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 25) **mieszkanie** – trwale wyodrębniona część budynku wielorodzinnego wraz ze stałymi elementami, służąca do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych;

- 26) **nawalne opady śniegu** – opady śniegu, które swoim ciężarem spowodowały uszkodzenie mienia znajdującego się w miejscu ubezpieczenia albo pod wpływem swojego ciężaru spowodowały przewrócenie się mienia sąsiedniego na mienie znajdujące się w miejscu ubezpieczenia i doprowadziły do ich uszkodzenia;
- 27) **napór śniegu** – bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie oraz przewrócenie się jakiegokolwiek obiektu sąsiedniego wskutek działania ciężaru śniegu lub lodu powodujące uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia;
- 28) **nieszczęśliwy wypadek** – zdarzenie nagłe wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależną od woli Ubezpieczonego, będące bezpośrednią i wyłączną przyczyną śmierci, trwałego inwalidztwa całkowitego, trwałego inwalidztwa częściowego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego;
- 29) **ogień** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozproszył się samodzielną;
- 30) **ogrodzenie** – ogrodzenie posesji, na której znajduje się ubezpieczony dom jednorodzinny, wraz z bramą, furtkami, skrzynką na listy, elementami instalacji domofonowej, wideofonowej, siłownikami i napędami bram oraz innymi przedmiotami tego typu trwale związanymi z ogrodzeniem;
- 31) **osoby bliskie** – małżonek lub osoba pozostająca w faktycznym pożyciu oraz dzieci tej osoby, zstępni, rodzeństwo, rodzice, teściowie, macocha, ojczym, dziadkowie, zięciowie, synowie, pasierbowie, przysposobieni i przysposabiający Ubezpieczonego, o ile prowadzą z nim wspólnie gospodarstwo domowe;
- 32) **osuwanie się ziemi** – naturalne ruchy ziemi na stokach, niespowodowane działalnością ludzką;
- 33) **pęknięcie mrozowe** – uszkodzenie spowodowane mrozem, polegające na pęknięciu znajdujących się wewnątrz miejsca ubezpieczenia instalacji, rur dopływowych lub odpływowych (kanalizacyjnych), instalacji grzewczych, instalacji tryskaczowej lub gaśniczej;
- 34) **piorun** – bezpośrednie wyładowanie elektrostatyczne pomiędzy atmosferą a ubezpieczonym obiektem lub obiektem, w którym znajduje się ubezpieczone mienie;
- 35) **pomieszczenia przynależne** – pomieszczenia gospodarcze przynależne do mieszkania oraz pomieszczenia gospodarcze znajdujące się w domu jednorodzinnym, służące do wyłącznego użytku Ubezpieczonego lub osób bliskich, takie jak piwnica, strych, komórka, garaż, suszarnia;
- 36) **pomoc domowa** – osoba wykonująca na rzecz Ubezpieczonego prace pomocnicze w gospodarstwie domowym Ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;
- 37) **poszkodowany** – każda osoba pozostająca poza stosunkiem ubezpieczeniowym, względem której odpowiedzialność za szkodę ponoszą Ubezpieczony lub osoby bliskie;
- 38) **powierzchnia użytkowa mieszkania** – określona w metrach kwadratowych (m²) powierzchnia wszystkich pomieszczeń znajdujących się w mieszkaniu, a w szczególności pokoiów, kuchni, przedpokoiów, korytarzy, łazienek; do powierzchni użytkowej mieszkania nie wlicza się powierzchni balkonów, loggii, antresoli oraz pomieszczeń przynależnych;
- 39) **powierzchnia użytkowa domu jednorodzinnego** – określona w metrach kwadratowych (m²) powierzchnia wszystkich znajdujących się w bryle domu jednorodzinnego pomieszczeń w stanie wykończonym (w tym garażu, piwnic, pomieszczeń technicznych i gospodarczych); do powierzchni użytkowej domu jednorodzinnego nie zalicza się pomieszczeń w części, w której ich wysokość jest mniejsza niż 1,90 m;
- 40) **powódź** – zalanie terenów w następstwie podniesienia się stanu wody w korytach wód płynących lub zbiornikach wód stojących, do którego doszło na skutek opadów atmosferycznych, topnienia śniegu i lodu, zatorów lodowych oraz spływu wód po stokach, zboczach górskich i falistych lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych;
- 41) **przepięcie** – nagły i krótkotrwały wzrost napięcia w liniach energetycznych do poziomu wyższego od znamionowego dla instalacji lub urządzenia;
- 42) **rabunek** – zabór mienia dokonany:
- a) z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia wobec Ubezpieczonego lub osób bliskich albo z doprowadzeniem tych osób do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
 - b) przez sprawcę, który z zastosowaniem siły fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia doprowadził osobę posiadającą klucze do otwarcia miejsca ubezpieczenia mienia,
 - c) poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie mienia z użyciem podstępów wobec osób małoletnich, niedoświadczonych, będących w podszłym wieku lub nie w pełni sprawnych;
- 43) **ruchomości domowe** – mienie ruchome, w szczególności:
- a) meble, sprzęt zmechanizowany, urządzenia domowe, zapasy, odzież i inne przedmioty wspólnego lub osobistego użytku,
 - b) sprzęt audiowizualny, elektroniczny i komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne,
 - c) wyroby ze srebra, złota i platyny, kamieni szlachetnych, półszlachetnych, syntetycznych, pereł, monety srebrne i złote, zbiory filatelistyczne i kolekcjonerskie,
 - d) gotówka oraz inne środki płatnicze krajowe i zagraniczne, papiery wartościowe,
 - e) sprzęt turystyczny, sportowy oraz rehabilitacyjny,
 - f) broń myśliwska i sportowa,
 - g) wózki inwalidzkie niepodlegające rejestracji,
 - h) rzeczy ruchome czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego, jeżeli zostały mu oddane przez osobę trzecią do czasowego używania, co zostało udokumentowane;
- 44) **sadza** – czarny proszek złożony z kryształków grafitu powstały wskutek niepełnego spalania lub termicznego rozkładu związków węgla (w tym gazu ziemnego lub węglowodorów), który gwałtownie wydobyl się z palenisk, instalacji oraz urządzeń elektrycznych lub grzewczych znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, bądź powstał na skutek ognia niezależnie od miejsca jego powstania;
- 45) **sporty wysokiego ryzyka** – alpinizm, baloniarstwo, bobsleje, jazda konna, jazda na nartach wodnych, lotniarstwo, motolotnictwo, narciarstwo oraz snowboard (poza wyznaczonymi trasami zjazdowymi), nurkowanie przy użyciu sprzętu specjalistycznego lub na głębokość większą niż 5 m, paralotniarstwo, parkour, pilotowanie samolotów silnikowych, rafting i inne sporty uprawiane na rzekach górskich, skoki na elastycznej linie, skoki narciarskie, spadochroniarstwo, speleologia, sporty motorowe i motorowodne, sporty walki oparte na uderzeniach lub chwytach lub na walce z bronią, szybownictwo, żeglarstwo morskie lub transoceaniczne;
- 46) **sprzęt AGD/RTV** – następujące urządzenia, znajdujące się w miejscu ubezpieczenia, których wiek nie przekracza 5 lat: kuchnia gazowa, elektryczna lub indukcyjna, lodówka, zamrażarka, chłodziarko-zamrażarka, pralka, pralko-suszarka, elektryczna suszarka na ubrania, zmywarka, telewizor, radio, odtwarzacz wideo, odtwarzacz DVD i Blue-ray, o ile nie są wykorzystywane na potrzeby działalności gospodarczej;
- 47) **sprzęt biurowy** – sprzęt elektroniczny oraz meble służące do działalności biurowej związanej z działalnością gospodarczą prowadzoną przez Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia;
- 48) **sprzęt IT** – znajdujący się w miejscu ubezpieczenia i będący własnością Ubezpieczonego komputer stacjonarny wraz z monitorem albo komputer przenośny, który został zakupiony jako fabrycznie nowy, którego wiek nie przekracza 5 lat, o ile nie jest wykorzystywany na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej;
- 49) **stałe elementy** – elementy wyposażenia mieszkania, domu jednorodzinnego, pomieszczeń przynależnych, garażu wolnostojącego, budynku gospodarczego, zamontowane lub wbudowane na stałe, które przy demontażu wymagają użycia narzędzi, w szczególności:
- a) meble i szafy wbudowane, meblościanki, antresole, lustra wmontowane w ściany,
 - b) drzwi i okna łącznie ze szkleniem i zamknięciami,
 - c) zabezpieczenia przeciwwłamaniowe okien i drzwi,
 - d) piece i kominki, obudowy instalacji i grzejników,
 - e) powłoki malarskie, tynki wewnętrzne, wykładziny sufitów, ścian, podłóg i schodów trwale związane z podłożem, podłogi, podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami,
 - f) zamontowany sprzęt zmechanizowany,
 - g) wyposażenie łazienek i WC takie jak umywalki, kabiny prysznicowe, wanny, brodziki itp.,
 - h) urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej, centralnego

- ogrzewania, elektrycznej, gazowej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telefonicznej, alarmowej, domofonowej, telewizyjnej i informatycznej),
- i) przegrody i ściany działowe;
- 50) **suma gwarancyjna** – kwota określona w umowie ubezpieczenia stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa;
- 51) **suma ubezpieczenia** – kwota ustalona w umowie ubezpieczenia dla danego rodzaju mienia lub grupy rodzajów mienia stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa; w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków sumą ubezpieczenia jest kwota stanowiąca podstawę ustalenia świadczeń z tytułu nieszczęśliwych wypadków; jeżeli OWU lub umowa ubezpieczenia przewiduje limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu określonych szkód objętych ochroną ubezpieczeniową, wówczas górną granicę odpowiedzialności za daną szkodę stanowi ustalony limit;
- 52) **szkoda całkowita** – szkoda w mieniu polegająca na zniszczeniu mienia w takim stopniu, który uniemożliwia jego dalsze użytkowanie, lub gdy koszty naprawy przekroczyłyby wartość uszkodzonego mienia;
- 53) **szkoda osobowa** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia;
- 54) **szkoda w mieniu** – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia;
- 55) **świadczenia assistance** – usługi polegające na organizacji lub organizacji i pokryciu kosztów usług assistance przez Centrum Alarmowe na rzecz Ubezpieczonego w przypadku zajścia zdarzenia assistance w zakresie i w granicach sum ubezpieczenia przewidzianych w niniejszych OWU;
- 56) **tereny zalewowe** – obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią umiejscowiony pomiędzy wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub strefie przepływów wzebrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 57) **trwale inwalidztwo całkowite** – uszkodzenie ciała Ubezpieczonego powstałe w następstwie nieszczęśliwego wypadku, które spowodowało całkowitą niezdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy zarobkowej, o ile nie ma rokowań, by w ciągu 5 lat mógł nastąpić powrót do zdrowia w stopniu umożliwiającym wykonywanie jakiejkolwiek pracy zarobkowej, poświadczone orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS lub innego organu uprawnionego do orzekania o niezdolności do pracy;
- 58) **trwale inwalidztwo częściowe** – powstałe w następstwie nieszczęśliwego wypadku w organizmie Ubezpieczonego trwałe uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, ustalone zgodnie z tabelą znajdującą się w § 21 ust. 6;
- 59) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – trwałe, nierokujące poprawy uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, polegające na fizycznej utracie tego organu, narządu lub układu lub upośledzeniu jego funkcji; definicja obejmuje jedynie przypadki określone w tabeli uszczerbków na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku stanowiącej załącznik nr 2 do OWU;
- 60) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne i niespodowodowane działalnością człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu o magnitudzie równej co najmniej 6 stopniom w skali Richtera;
- 61) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia, będąca:
- a) w przypadku umowy ubezpieczenia mienia oraz w przypadku umowy ubezpieczenia assistance:
- w przypadku domu jednorodzinnego, budynku gospodarczego, garażu wolnostojącego oraz ogrodzenia – jego właścicielem,
 - w przypadku mieszkania – jego właścicielem lub posiadaczem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
 - w przypadku stałych elementów oraz ruchomości domowych – właścicielem, posiadaczem spółdzielczego własnościowego lub lokatorskiego prawa do lokalu lub osobą uprawnioną do zamieszkiwania w miejscu ubezpieczenia na podstawie decyzji administracyjnej lub umowy cywilnoprawnej,
- b) w przypadku umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – jedna z osób fizycznych, o których mowa w lit. a) pkt i–iii powyżej, wskazana jako Ubezpieczony we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, oraz jej osoby bliskie,
- c) w przypadku umowy ubezpieczenia mienia osób trzecich – osoba, która może ponieść szkodę wskutek zaistnienia zdarzeń wskazanych w tej umowie,
- d) w przypadku nieszczęśliwych wypadków – jedna z osób fizycznych, o których mowa w lit. a) pkt i–iii powyżej, oraz jej osoby bliskie;
- 62) **uderzenie przez pojazd** – uderzenie w ubezpieczony przedmiot przez nienależący do Ubezpieczonego i niebędący pod jego ani osób bliskich kontrolą pojazd drogowy albo szynowy, jego część lub przewożony ładunek;
- 63) **uderzenie pioruna** – gwałtowne odprowadzenie ładunku elektrycznego z atmosfery do powierzchni ziemi, pozostawiające wyraźne ślady świadczące o jego wystąpieniu w postaci śladów działania wysokiej temperatury, uszkodzeń mechanicznych;
- 64) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie załogowego lub bezzałogowego statku powietrznego, upadek jego części lub przewożonego ładunku;
- 65) **udar mózgu** – zespół objawów klinicznych występujący u Ubezpieczonego, zakwalifikowany jako udar mózgu w rozumieniu Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 (kod: I60–I64);
- 66) **Uposażony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego; w przypadku niewyznaczenia Uposażonego świadczenie przysługuje członkom rodziny według następującej kolejności:
- małżonkowi, a w razie jego braku
 - dzieciom, a w razie ich braku
 - rodzicom, a w razie ich braku
 - innym ustawowym spadkobiercom;
- 67) **wandalizm** – bezprawne, celowe uszkodzenie lub zniszczenie przez osoby trzecie;
- 68) **wartość nowa (odtworzeniowa)** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nieulepszono, tj.:
- dla domu jednorodzinnego, garażu wolnostojącego, budynku gospodarczego lub ogrodzenia – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy lub naprawy określona zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanymi w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów,
 - dla stałych elementów i ruchomości domowych – wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu;
- 69) **wartość rzeczynista** – wartość nowa pomniejszona o zużycie eksploatacyjne;
- 70) **wartość rynkowa mieszkania** – wartość odpowiadająca iloczynowi powierzchni użytkowej mieszkania i średniej ceny rynkowej za jeden m² w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do mieszkania o podobnych parametrach, porównywalnym stanie technicznym i standardzie wykończenia;
- 71) **wężyk** – przewód wraz z mocowaniem, doprowadzający lub odprowadzający wodę z urządzeń domowych lub armatury;
- 72) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się (eksplozja); w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych podobnych zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych urządzeń uległy rozzarciu wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy, w wyniku którego nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego przez ciśnienie zewnętrzne;
- 73) **wyczynowe uprawianie sportu** – uprawianie sportu w ramach klubów, związków i organizacji sportowych z uczestnictwem w zawodach oraz treningach przygotowujących do zawodów, zgrupowaniach i obozach szkoleniowych;
- 74) **zalanie** – bezpośrednie działanie wody lub innych cieczy z:
- rur dopływowych i odpływowych,

- b) wyposażenia na stałe połączonego z systemem rur,
c) instalacji centralnego ogrzewania, instalacji tryskaczowej lub gaśniczej, urządzeń wodno-kanalizacyjnych,
jak również:
d) zalanie wodą pochodzącą z urządzeń domowych znajdujących się wewnątrz miejsca ubezpieczenia lub poza nim,
e) nieumyślne pozostawienie odkręconych kranów lub innych zaworów wewnątrz miejsca ubezpieczenia,
f) zalanie wodą z opadów atmosferycznych,
g) zalanie wodą lub innym płynem przez osoby trzecie;
ponadto w ubezpieczeniu mienia, ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym i ubezpieczeniu mienia osób trzecich przez zalanie rozumie się bezpośrednie działanie wody lub innych cieczy spowodowane:
h) cofnięciem się ścieków z publicznej sieci kanalizacyjnej,
i) uszkodzeniem akwarium;
- 75) **zamarzanie** – uszkodzenia spowodowane mrozem polegające na zamarznięciu wody lub innych cieczy znajdujących się wewnątrz miejsca ubezpieczenia: instalacji wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczych, instalacji tryskaczowej lub gaśniczej, umywalek, spłuczek, syfonów, wodomierzy, kotłów, bojlerów;
- 76) **zamki atestowane, drzwi przeciwwłamaniowe, system zabezpieczenia przeciwwłamaniowego** – zamki, drzwi, system zabezpieczenia przeciwwłamaniowego posiadające atest potwierdzający podwyższoną odporność zamka, drzwi czy systemu na włamanie, wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję;
- 77) **zamek elektroniczny** – zamek, którego uruchamianie następuje przy zastosowaniu systemu elektronicznego;
- 78) **zamek wielopunktowy** – zamek powodujący ryglowanie skrzydła drzwi w ościeżnicy w kilku odległych od siebie miejscach;
- 79) **zamek wielozastawkowy** – zamek, którego klucz posiada co najmniej dwa żłobienia prostopadłe do trzonu;
- 80) **zapadanie się ziemi** – gwałtowne obniżenie się terenu z powodu zaważenia się warstwy ziemi do naturalnych, pustych przestrzeni w gruncie;
- 81) **zawał serca** – martwica części mięśnia sercowego wywołana jego niedokrwieniem; rozpoznanie musi być oparte na stwierdzeniu **wzrostu lub** spadku stężenia biomarkerów sercowych we krwi (troponiny I, troponiny T lub CK-MB), z co najmniej jedną wartością przekraczającą 99. centyl górnej granicy wartości referencyjnej dla danej metody laboratoryjnej, ze współistnieniem co najmniej jednego z wymienionych niżej klinicznych wykładników niedokrwienia mięśnia sercowego:
a) objawy kliniczne niedokrwienia serca,
b) zmiany w EKG wskazujące na świeże niedokrwienie mięśnia sercowego (nowo powstałe lub przypuszczalnie nowe znamienne zmiany odcinka ST – załamka T (ST-T), patologiczne załamki Q lub nowo powstały blok lewej odnogi pęczka Hisa),
c) nowy ubytek żywego mięśnia sercowego lub nowe odcinkowe zaburzenia kurczliwości uwidocznione w badaniach obrazowych,
d) obecność zakrzepu w tętnicy wieńcowej uwidocznionego badaniem angiograficznym lub w autopsji;
- 82) **zdarzenie assistance** – zdarzenia, które uzasadniają świadczenia assistance: ogień, uderzenie pioruna, przepięcie, wybuch, uderzenie przez pojazd lub upadek statku powietrznego, deszcz nawalny, lawina, zapadanie się ziemi, osuwanie się ziemi, huragan, grad, zalanie, pęknięcie mrozowe, powódź, trzęsienie ziemi, kradzież z włamaniem, dewastacja, stłuczenie znajdujących się w miejscu ubezpieczenia stałych elementów, awaria instalacji, zgubienie lub kradzież kluczy albo uszkodzenie lub zatrzaśnięcie się zamka do drzwi wejściowych w miejscu ubezpieczenia, uniemożliwiające dostanie się do miejsca ubezpieczenia;
- 83) **zdarzenie losowe** – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne, którego wystąpienie powoduje uszczerbek w dobrach osobistych lub w dobrach majątkowych albo zwiększenie potrzeb majątkowych po stronie Ubezpieczonego. Za zdarzenie losowe przyjmuje się: dym, deszcz, grad, huragan, lawinę, nawalne opady śniegu, powódź, pożar, przepięcie, osadzenie się sadzy, trzęsienie ziemi, upadek statku powietrznego, uderzenie pioruna, uderzenie przez pojazd mechaniczny, wandalizm, wybuch, zalanie, zamarzanie, zapadanie się ziemi;
- 84) **zużycie eksploatacyjne** – miara trwałej utraty wartości ubezpieczonego mienia w okresie eksploatacji wynikająca z okresu i sposobu eksploatacji, trwałości użytych materiałów, jakości wykonania robót budowlanych, instalacyjnych, elektrycznych, sposobu użytkowania i gospodarki remontowej, wskutek których przydatność ubezpieczonego mienia do wypełnienia przeznaczonych mu oryginalnie funkcji regularnie się zmniejsza; stopień zużycia eksploatacyjnego poszczególnych grup mienia określa się na podstawie faktycznego zużycia ubezpieczonego mienia, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszych OWU.

II. UBEZPIECZENIE MIENIA

Umowa ubezpieczenia

§ 3

Na wniosek Ubezpieczającego umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w jednym z następujących wariantów:

- 1) „Dom w budowie”;
- 2) „Podstawowy”;
- 3) „Indywidualny”;
- 4) „Od wszystkich ryzyk”.

Zawarcie umowy ubezpieczenia na rzecz osoby trzeciej

§ 4

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na rachunek innej osoby fizycznej (Ubezpieczonego). W przypadku ubezpieczenia domów jednorodzinnych i mieszkań Ubezpieczonym jest właściciel danego miejsca ubezpieczenia (niezależnie od oznaczenia Ubezpieczonego we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia).
2. Ubezpieczony może żądać, aby Towarzystwo udzieliło mu informacji o postanowieniach umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą one praw i obowiązków Ubezpieczonego.
3. Roszczenie o zapłatę składki ubezpieczeniowej przysługuje Towarzystwu wyłącznie do Ubezpieczającego.
4. Towarzystwo może podnieść zarówno wobec Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego zarzuty, które mają wpływ na jego odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 5

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być:
 - 1) w wariancie „Dom w budowie” – dom w budowie oraz znajdujące się w nim stałe elementy;
 - 2) w wariancie „Podstawowym”:
 - a) ruchomości domowe i stałe elementy znajdujące się:
 - i. w domu jednorodzinny lub mieszkaniu,
 - ii. w garażu wolnostojącym,
 - iii. w pomieszczeniach przynależnych do mieszkania lub domu jednorodzinny,
 - b) garaż wolnostojący;
 - 3) w wariancie „Indywidualnym” – w zależności od wyboru Ubezpieczającego następujące rodzaje mienia:
 - a) nieruchomości:
 - i. dom jednorodzinny wraz z pomieszczeniami przynależnymi oraz znajdującymi się na tej samej posesji budynkiem gospodarczym i ogrodzeniem albo mieszkaniem, stanowiące odrębny przedmiot własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, wraz z pomieszczeniami przynależnymi,
 - ii. garaż wolnostojący;
 - b) ruchomości domowe i stałe elementy znajdujące się:
 - i. w domu jednorodzinny lub mieszkaniu oraz w pomieszczeniach przynależnych,
 - ii. w garażu wolnostojącym,
 - iii. budynku gospodarczym znajdującym się na tej samej posesji co dom jednorodzinny;
 - 4) w wariancie „Od wszystkich ryzyk” – w zależności od wyboru Ubezpieczającego:
 - a) nieruchomości:

- i. dom jednorodzinny wraz z pomieszczeniami przynależnymi oraz znajdującymi się na tej samej posesji budynkiem gospodarczym i ogrodzeniem, albo mieszkanie, stanowiące odrębny przedmiot własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, wraz z pomieszczeniami przynależnymi,
 - ii. garaż wolnostojący;
 - b) ruchomości domowe i stałe elementy znajdujące się:
 - i. w domu jednorodzinny lub mieszkaniu oraz w pomieszczeniach przynależnych,
 - ii. w garażu wolnostojącym,
 - iii. w budynku gospodarczym znajdującym się na tej samej posesji co dom jednorodzinny.
2. Ubezpieczeniem objęte jest mienie, o którym mowa w ust. 1, znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i będące w posiadaniu Ubezpieczonego lub osób prowadzących wspólnie z Ubezpieczonym gospodarstwo domowe.
3. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być także domy jednorodzinne i mieszkania, w których części wynoszącej nie więcej niż 20% ich powierzchni całkowitej prowadzona jest przez Ubezpieczonego działalność gospodarcza z zastrzeżeniem § 10 ust. 1 pkt 10, oraz sprzęt biurowy, który się w nich znajduje.
4. Wszystkie przedmioty ubezpieczenia objęte są ochroną ubezpieczeniową w tym samym wariancie.

Zakres ubezpieczenia

§ 6

1. W zależności od wybranego przez Ubezpieczającego wariantu ubezpieczenia Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie od ognia i innych zdarzeń losowych w wariancie „**Podstawowym**” i wariantcie „**Indywidualnym**” szkody powstałe wskutek:
- 1) deszczu nawałnego,
 - 2) działania dymu,
 - 3) gromu dźwiękowego,
 - 4) gradu,
 - 5) huraganu,
 - 6) lawiny,
 - 7) ognia,
 - 8) osuwania się ziemi,
 - 9) pioruna,
 - 10) przepięcia,
 - 11) osadzenia się sadzy,
 - 12) naporu śniegu,
 - 13) trzęsienia ziemi,
 - 14) uderzenia pojazdu,
 - 15) upadku statku powietrznego,
 - 16) wybuchu,
 - 17) zalania,
 - 18) zapadania się ziemi,
- na wniosek Ubezpieczającego za opłatą dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o szkody powstałe wskutek:
- 19) powodzi.
2. Ochrona ubezpieczeniowa mienia od ognia i innych zdarzeń losowych zawarta w wariantcie „**Od wszystkich ryzyk**” obejmuje szkody powstałe wskutek wszystkich ryzyk tj. nagłych i nieprzewidzianych zdarzeń powstałych niezależnie od woli Ubezpieczającego i Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem § 10 oraz § 11.
3. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona w zakresie ruchomości domowych oraz stałych elementów w wariantcie „**Indywidualnym**” oraz wariantcie „**Od wszystkich ryzyk**” o szkody powstałe wskutek:
- 1) kradzieży z włamaniem,
 - 2) rabunku,
 - 3) dewastacji.
4. Za opłatą dodatkowej składki, pod warunkiem, że przedmiotem ubezpieczenia jest dom jednorodzinny niezależnie od wybranego przez Ubezpieczającego wariantu umowy ubezpieczenia, ochroną ubezpieczeniową w zakresie szkód powstałych wskutek ognia i innych zdarzeń losowych może zostać objęte ogrodzenie.

5. Ochrona ubezpieczeniowa w wariantcie „**Dom w budowie**” oraz znajdujących się w domu w budowie stałych elementów obejmuje szkody powstałe wskutek:
- 1) gromu dźwiękowego,
 - 2) lawiny,
 - 3) ognia,
 - 4) osuwania się ziemi,
 - 5) pioruna,
 - 6) powodzi,
 - 7) trzęsienia ziemi,
 - 8) uderzenia pojazdu,
 - 9) upadku statku powietrznego,
 - 10) wybuchu,
 - 11) zapadania ziemi.
6. Ochrona ubezpieczeniowa za szkody powstałe w następstwie powodzi rozpoczyna się w 30 dniu po rozpoczęciu okresu ubezpieczenia (karencja) z zastrzeżeniem ust. 7.
7. W przypadku jeżeli Ubezpieczający kontynuuje umowę ubezpieczenia zawartą z Towarzystwem w zakresie ryzyka powodzi lub posiadał umowę ubezpieczenia, zawartą z innym niż Towarzystwo Ubezpieczycielem, przewidującą w swym zakresie ryzyko powodzi, i rozwiązał umowę ubezpieczenia w dniu poprzedzającym zawarcie umowy ubezpieczenia z Towarzystwem – ochrona ubezpieczeniowa w zakresie ryzyka powodzi rozpoczyna się od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia w Towarzystwie.
8. W zakresie sumy ubezpieczenia Towarzystwo pokrywa również poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczonego koszty związane z:
- 1) zabezpieczeniem przed szkodą ubezpieczonego mienia w przypadku jego zagrożenia działaniem zdarzenia losowego objętego zakresem ochrony ubezpieczeniowej;
 - 2) poszukiwaniem i usunięciem przyczyny szkody – do wysokości 500 złotych.

§ 7

W odniesieniu do ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem, rabunku i dewastacji ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowo szkody będące następstwem rabunku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poza miejscem ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 13 ust. 2 pkt 8.

Zabezpieczenie ubezpieczonego mienia

§ 8

1. Ubezpieczony jest zobowiązany do zabezpieczenia ubezpieczonego mienia przez spełnienie następujących warunków:
- 1) dostęp do ubezpieczonych ruchomości domowych jest utrudniony dla osób obcych w ten sposób, że wejście w posiadanie tych ruchomości wymaga użycia siły fizycznej lub narzędzi;
 - 2) okna i inne otwory zewnętrzne pomieszczeń muszą być zamknięte w czasie nieobecności Ubezpieczonego, osób z nim współzamieszkujących lub upoważnionych przez niego osób trzecich w mieszkaniu lub domu jednorodzinny;
 - 3) wszystkie drzwi zewnętrzne, z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, są pełne oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez udziału narzędzi, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy;
 - 4) drzwi zewnętrzne są zamknięte na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe; dopuszcza się również zamknięcie na jeden atestowany zamek wielopunktowy lub elektroniczny zamontowany w drzwiach przeciwwłamaniowych;
 - 5) drzwi zewnętrzne oszklone (z wyłączeniem drzwi balkonowych lub tarasowych) są zaopatrzone w zamki, których nie można otworzyć bez użycia klucza, przez otwór wybity w szybie, a przeszklenia nie stwarzają możliwości wejścia do wnętrza mieszkania lub domu jednorodzinny; drzwi oszklone uważa się za wystarczająco zabezpieczone, jeżeli maksymalny wymiar oszklonego otworu (długość lub szerokość) nie przekracza 20 cm lub jeżeli przeszklenia oszklone są szkłem antywłamaniowym o klasie odporności co najmniej P3;
 - 6) drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna są tak umocowane, osadzone i zamknięte, że otwarcie ich przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi przez osoby obce nie będzie możliwe bez pozostawienia śladów;

- 7) wszystkie drzwi zewnętrzne do pomieszczeń przynależnych, garaży, garaży wolnostojących i budynków gospodarczych są zamykane na minimum jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową, lub inny system zabezpieczenia przeciwwłamaniowego.
2. Klucze do zamków muszą znajdować się w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego lub osób wspólnie z nim zamieszkujących lub osób bliskich.
3. Postanowienia ust. 1 pkt. 1, 2 i 7 nie mają zastosowania do domu w budowie.

§ 9

1. Ubezpieczony jest zobowiązany do:
 - 1) wykonywania przeglądów technicznych, badań okresowych ubezpieczonego mienia oraz innych czynności, których wymagają przepisy prawa;
 - 2) przeprowadzania remontów okresowych i bieżącego konserwowania ubezpieczonego mienia;
 - 3) stosowania adekwatnych środków ochronnych celem zabezpieczenia przed mrozem instalacji wodnych i centralnego ogrzewania;
 - 4) zamknięcia, opróżnienia z wody oraz utrzymywania opróżnionych instalacji wodnych i grzewczych w domach jednorodzinnych, garażach wolnostojących, budynkach gospodarczych lub mieszkaniach czasowo nieużywanych i niedozorowanych.
2. W przypadku naruszenia przez Ubezpieczonego obowiązków, o których mowa w ust. 1 oraz § 8 ust. 1, z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody w takim zakresie, w jakim naruszenie danego obowiązku przyczyniło się do powstania szkody lub zwiększenia jej rozmiaru, chyba że szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, a zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

Wyłączenia ochrony ubezpieczeniowej

§ 10

1. Towarzystwo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) domów letniskowych, altanek, obiektów małej architektury;
 - 2) znajdujących się na terenach zalewowych domów jednorodzinnych, mieszkań, garaży wolnostojących, budynków gospodarczych, znajdujących się w nich stałych elementów i ruchomości domowych oraz ogrodzeń;
 - 3) przeznaczonych do rozbiórki: mieszkań, domów jednorodzinnych, garaży wolnostojących, budynków gospodarczych i ogrodzeń;
 - 4) niedopuszczonych do użytkowania zgodnie z wymaganiami *Ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane*: mieszkań, domów jednorodzinnych, garaży wolnostojących, budynków gospodarczych i ogrodzeń;
 - 5) mieszkań i domów jednorodzinnych, garaży wolnostojących, budynków gospodarczych, w których prowadzona jest działalność produkcyjna lub magazynowa;
 - 6) kurników, chlewów, tuneli foliowych, chłodni;
 - 7) budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ochroną konserwatorską;
 - 8) budynków o konstrukcji palnej, o ile zostały wybudowane przed rokiem 1970;
 - 9) ruchomości domowych znajdujących się na balkonach, tarasach lub loggiach;
 - 10) mienia ruchomego i stałych elementów służących działalności gospodarczej, z wyłączeniem sprzętu biurowego;
 - 11) stałych elementów mieszkania, niesłużących wyłącznie do obsługi ubezpieczonego mieszkania i stanowiących mienie właściciela budynku, w którym znajduje się mieszkanie (m.in. mienie spółdzielni, wspólnoty);
 - 12) mienia ruchomego w ilościach wskazujących na przeznaczenie handlowe;
 - 13) mienia osób trzecich z zastrzeżeniem § 2 pkt 43) lit. h);
 - 14) akt, dokumentów, rękopisów, metali szlachetnych w złomie i w sztabach, dzieł sztuki, antyków, kart płatniczych i kredytowych,

programów komputerowych, danych przechowywanych w jednostkach centralnych komputerów i na wymiennych nośnikach danych, sieci komputerowych i ich okablowania;

- 15) pojazdów mechanicznych, paliw napędowych.
2. Ponadto w pomieszczeniach przynależnych, garażu w domu jednorodzinnym, garażu wolnostojącym i budynku gospodarczym ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następujące ruchomości domowe:
 - 1) sprzęt audiowizualny, komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne;
 - 2) wyroby ze srebra, złota i platyny, monety, biżuteria;
 - 3) pieniądze i środki płatnicze, papiery wartościowe.
3. Towarzystwo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową ruchomości domowych znajdujących się w domu w budowie.

Wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa

§ 11

1. Towarzystwo nie odpowiada za szkody pozostające w normalnym związku przyczynowym z:
 - 1) pozostawianiem przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości lub w stanie po spożyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lub leków użytych niezgodnie z zaleceniem lekarza;
 - 2) stanem wojennym, działaniami wojennymi, aktami przemocy lub terrorem;
 - 3) eksplozją materiałów wybuchowych lub łatwopalnych, jeżeli materiały te zostały podłożone pod ubezpieczone mienie, oraz za szkody powstałe w mieniu skonfiskowanym lub zarekwirowanym przez legalne władze;
 - 4) zanieczyszczeniem środowiska naturalnego bądź działaniem energii jądrowej lub skażeniem radioaktywnym oraz w wyniku skażenia lub zanieczyszczenia środkami chemicznymi lub przemysłowymi;
 - 5) zapadaniem się ziemi – w odniesieniu do:
 - a) szkód górniczych, tj. szkód, o których mowa w *Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze*,
 - b) szkód powstałych w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
 - 6) wybuchem:
 - a) wywołanym przez Ubezpieczonego na skutek prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej,
 - b) w silnikach spalinowych lub wybuchowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalną funkcją;
 - 7) budową lub przebudową bez wymaganych prawem zezwoleń lub niespełniających wymagań *Ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane* lub budową albo przebudową wykonaną niezgodnie z przepisami przeciwpożarowymi;
 - 8) błędami w sztuce budowlanej albo wadami konstrukcyjnymi, materiałów lub projektu ubezpieczonego domu jednorodzinnego bądź budynku wielorodzinnego, w którym znajduje się ubezpieczone mieszkanie;
 - 9) niezamieszkiwaniem lub nieużytkowaniem ubezpieczonego domu jednorodzinnego lub mieszkania nieprzerwanie przez okres 30 dni;
 - 10) nieodpowiednim wykonaniem montażu lub wskutek zaniedbania obowiązku naprawy, zamknięcia, konserwacji lub wymiany dachu, rynien, stolarki okiennej lub drzwiowej, urządzeń odprowadzających wodę, urządzeń wodno-kanalizacyjnych, powstałych wskutek ich złego stanu technicznego, o ile Ubezpieczony – mając taki obowiązek – zaniechał ich naprawy, zamknięcia, konserwacji lub wymiany;
 - 11) nasiąkaniem lub zalaniem wodą ruchomości domowych złożonych lub składowanych w suterrenach, jeżeli mienie to nie było złożone na wysokości co najmniej 20 cm ponad poziom podłogi (posadzki);
 - 12) długotrwałym naporem śniegu, w przypadku gdy na Ubezpieczonym lub osobach bliskich, za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, spoczywa obowiązek utrzymania należytego stanu technicznego

domu jednorodzinne lub mieszkania, a osoby te nie dopełniły tego obowiązku;

- 13) przenikaniem wód gruntowych lub przemarzaniem stałych elementów;
 - 14) zawilgocenia lub zagrzybienia pomieszczeń, chyba że to zawilgocenie lub zagrzybienie nastąpiło wskutek: zalania, opadu deszczu, powodzi;
 - 15) wydostaniem się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych i ogrzewczych w wyniku uszkodzenia rur spowodowanego zamarznięciem wody i rozsadzeniem rur, o ile rury te były w sposób nieodpowiedni zamontowane lub osadzone, a Ubezpieczony, osoba bliska, osoba, za którą Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, lub właściciel ubezpieczonego domu jednorodzinne lub mieszkania – mając taki obowiązek – zaniechał naprawy, konserwacji lub wymiany rur;
 - 16) pęknięciem rur lub osprzętu instalacji w wyniku zamarzania wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymaniem właściwej temperatury pomieszczenia, jeżeli obowiązek utrzymania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 17) niespełnieniem warunków wskazanych w § 8 ust. 1 pkt 1 lub 2 bądź niezainstalowaniem lub niezamknięciem w miejscu ubezpieczenia któregośkolwiek z elementów wskazanych w § 8 ust. 1 pkt 3–7;
 - 18) pokryciem graffiti ogrodzenia lub elewacji domu jednorodzinne, garażu wolnostojącego, budynku gospodarczego;
 - 19) zapaleniem się spalin lub sadzy w kominie;
 - 20) przedostaniem się wody, gradu lub śniegu przez niedomknięte okna lub drzwi;
 - 21) prasowaniem, wędzeniem, gotowaniem, suszeniem lub pracami remontowymi realizowanymi względem ubezpieczonego mienia;
 - 22) wykonywaniem przez Ubezpieczonego działalności polegającej na prowadzeniu warsztatów samochodowych lub lakierni;
 - 23) rabunkiem, kradzieżą lub dewastacją ubezpieczonych ruchomości domowych lub stałych elementów – wyrządzonych przez najemców ubezpieczonego domu jednorodzinne lub mieszkania.
2. Niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności:
- 1) jeżeli Ubezpieczony lub osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym wyrządzili szkodę umyślnie;
 - 2) jeżeli szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osoby pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; oraz nie odpowiada za szkody:
 - 3) których wysokość nie przekracza 100 złotych;
 - 4) polegające na zabrudzeniu lub odbarwieniu elewacji domu jednorodzinne, garażu wolnostojącego, budynku gospodarczego, wynikających z długotrwałego działania czynników atmosferycznych, o ile szkody te nie były następstwem zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
3. Postanowienia ust. 1 pkt 8 nie mają zastosowania do wariantu „**Domu w budowie**”.
4. Postanowienia ust. 1 pkt 18 nie mają zastosowania do wariantu „**Od wszystkich ryzyk**”.

Suma ubezpieczenia

§ 12

1. Suma ubezpieczenia w przypadku ubezpieczenia mienia w wariantcie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 albo 4, ustalana jest przez Ubezpieczającego odrębnie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia objętego ochroną ubezpieczeniową i powinna odpowiadać wartości ubezpieczonego przedmiotu, z zastrzeżeniem § 2 pkt 70–72.
2. Suma ubezpieczenia w przypadku ubezpieczenia mienia w wariantcie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, ustalana jest na podstawie powierzchni użytkowej mieszkania lub domu jednorodzinne, odrębnie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia, i powinna odpowiadać wartości ubezpieczonego przedmiotu, z zastrzeżeniem § 2 pkt 70–72, gdzie:

- a) suma ubezpieczenia stałych elementów i ruchomości domowych od ognia i innych zdarzeń losowych stanowi iloczyn powierzchni użytkowej mieszkania albo domu jednorodzinne wskazanej we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia i kwoty 400 złotych,
 - b) suma ubezpieczenia stałych elementów i ruchomości domowych od kradzieży z włamaniem, rabunku i dewastacji stanowi iloczyn powierzchni użytkowej mieszkania albo domu jednorodzinne wskazanej we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia i kwoty 200 złotych.
3. Suma ubezpieczenia w przypadku ubezpieczenia mienia w wariantcie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, ustalana jest według wartości odtworzeniowej inwestycji na koniec budowy.
 4. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania.

§ 13

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w odniesieniu do rodzaju mienia lub grupy rodzajów mienia, dla której została ustalona.
2. W granicach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych oraz sumy ubezpieczenia stałych elementów i ruchomości domowych ustanawia się następujące limity odpowiedzialności Towarzystwa:
 - 1) z tytułu szkód w sprzęcie audiowizualnym, fotograficznym, komputerowym, elektronicznym oraz instrumentach muzycznych – w wysokości 70% sumy ubezpieczenia;
 - 2) z tytułu szkód w wyrobach ze srebra, złota i platyny, kamieniach szlachetnych, półszlachetnych i perłach, biżuterii, zegarkach, monetach srebrnych i złotych, zbiorach filatelistycznych lub kolekcjonerskich – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
 - 3) z tytułu szkód w gotówce i innych środkach płatniczych krajowych i zagranicznych oraz papierach wartościowych – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia;
 - 4) z tytułu szkód w płytach audio-video: CD i DVD – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 1000 złotych;
 - 5) z tytułu szkód w mieniu określonym w § 2 pkt 41) lit. h) i sprzęcie biurowym – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
 - 6) z tytułu szkód w ruchomościach domowych zgromadzonych w garażu w domu jednorodzinne, garażu wolnostojącym lub budynku gospodarczym znajdujących się na tej samej posesji co ubezpieczony dom jednorodzinne oraz w pomieszczeniach przynależnych znajdujących się w tym samym budynku co ubezpieczone mieszkanie – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 1000 złotych;
 - 7) z tytułu szkód w stałych elementach znajdujących się w garażu w domu jednorodzinne, garażu wolnostojącym lub budynku gospodarczym znajdującym się na tej samej posesji co ubezpieczony dom jednorodzinne oraz w pomieszczeniach przynależnych znajdujących się w tym samym budynku co ubezpieczone mieszkanie – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 1000 złotych;
 - 8) z tytułu rabunku ruchomości domowych poza miejscem ubezpieczenia – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 1000 złotych;
 - 9) z tytułu szkód powstałych w wyniku dewastacji – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
 - 10) z tytułu szkód w ruchomościach domowych – w wysokości 50% sumy ubezpieczenia (dotyczy sytuacji, gdy ruchomości domowe ubezpieczone są w ramach jednej sumy ubezpieczenia wraz ze stałymi elementami);
 - 11) z tytułu szkód w stałych elementach – w wysokości 80% sumy ubezpieczenia (dotyczy sytuacji, gdy stałe elementy ubezpieczone są w ramach jednej sumy ubezpieczenia z domem jednorodzinne lub mieszkaniem);
 - 12) z tytułu szkód w instalacjach solarnych – w wysokości 15 000 złotych;
 - 13) z tytułu szkód w mieniu innym niż wymienione w pkt 1–12 – w wysokości 100% sumy ubezpieczenia.
3. W granicach sumy ubezpieczenia ustala się następujące limity odpowiedzialności Towarzystwa:

- 1) dla garażu wolnostojącego – nie więcej niż 80 000 złotych;
- 2) dla budynku gospodarczego – nie więcej niż 100 000 złotych;
- 3) dla ogrodzenia – nie więcej niż 30 000 złotych.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 14

1. Wysokość odszkodowania ustala się w granicach sumy ubezpieczenia poszczególnych rodzajów ubezpieczonego mienia i w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, z zastrzeżeniem postanowień § 13 i z zastosowaniem następujących zasad:
 - 1) w przypadku szkody całkowitej – według wartości rynkowej dla mieszkania, domu jednorodzinnego, garażu wolnostojącego, budynku gospodarczego:
 - a) według wartości nowej, gdy wiek budynku w dniu złożenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia nie przekracza 20 lat,
 - b) według wartości rzeczywistej w pozostałych przypadkach, każdorazowo z pomniejszeniem o wartość pozostałości po szkodzie;
 - 2) dla stałych elementów mieszkania lub domu jednorodzinnego:
 - a) według wartości nowej w przypadku, gdy wiek budynku w dniu złożenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia nie przekracza 20 lat oraz zużycie eksploatacyjne uszkodzonego stałego elementu nie przekracza 50%,
 - b) według wartości rzeczywistej w pozostałych przypadkach, każdorazowo z pomniejszeniem o wartość pozostałości po szkodzie;
 - 3) dla ruchomości domowych:
 - a) według wartości nowej – w odniesieniu do mienia, którego zakup jako przedmiotu nowego Ubezpieczony udokumentuje i którego zużycie eksploatacyjne nie przekracza 50%,
 - b) według wartości rzeczywistej – w odniesieniu do pozostałego mienia, każdorazowo z pomniejszeniem o wartość pozostałości po szkodzie;
 - 4) ogrodzenia – według wartości rzeczywistej z pomniejszeniem o wartość pozostałości po szkodzie;
 - 5) gotówki – według jej wartości nominalnej; w przypadku gotówki w walutach obcych – według ich wartości nominalnej, przeliczonej na złote według średniego kursu walut obcych ustalonego przez Prezesa NBP z dnia powstania szkody;
 - 6) wyrobów ze złota, srebra, platyny, kamieni szlachetnych, półszlachetnych, biżuterii i pereł według:
 - a) ceny nabycia nowego przedmiotu – w odniesieniu do mienia, którego zakup jako przedmiotu nowego Ubezpieczony udokumentuje,
 - b) ceny rynkowej materiałów, z których zostały zrobione – w pozostałych przypadkach;
 - 7) monet złotych i srebrnych – według wartości złomu;
 - 8) papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu giełdowego – według ceny giełdowej w dniu powstania szkody.
2. W przypadku kosztów naprawy powłok malarskich wewnątrz domu jednorodzinnego lub mieszkania nie uwzględnia się zużycia eksploatacyjnego.
3. Odszkodowanie może być obliczone na podstawie:
 - 1) kosztorysu wraz z rachunkiem wystawionym przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu. Kosztorys wraz z rachunkiem winien obejmować zakres uszkodzeń przyjętych w protokole szkody. Kosztorys podlega weryfikacji przez Towarzystwo do średnich cen materiałów i usług w województwie, na którego obszarze znajduje się ubezpieczone mienie;
 - 2) kosztorysu naprawy lub odbudowy dokonanej systemem gospodarczym. Przedłożony kosztorys podlega weryfikacji przez Towarzystwo do średnich cen materiałów i usług w województwie, na którego obszarze znajduje się ubezpieczone mienie.
4. Jeżeli ustalenie stopnia zużycia eksploatacyjnego jest niemożliwe z powodu nieudokumentowania przez Ubezpieczonego zakupu przedmiotu ubezpieczenia lub jeżeli zostanie on ustalony w wysokości co najmniej 70%, a przedmiot ubezpieczenia był w stanie nadającym się do użytku, jego zużycie eksploatacyjne ustala się na poziomie 70%.
5. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć niższej z wartości: wartości przedmiotu ubezpieczenia lub sumy ubezpieczenia.

6. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
 - 1) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą;
 - 2) kosztów poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody lub powietrza oraz rekultywację gruntów;
 - 3) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej lub sentymentalnej ubezpieczonego mienia.
7. Wysokość szkody zwiększa się ponad granicę sumy ubezpieczenia dla poszczególnych rodzajów mienia o udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, nie więcej jednak niż o 5% wartości odszkodowania ustalonego dla poszczególnych rodzajów mienia.

III. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 15

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego, jeżeli w związku z czynnościami życia prywatnego lub posiadaniem mienia w następstwie czynu niedozwolonego jest on zobowiązany do naprawienia szkody na osobie lub szkody w mieniu (odpowiedzialność cywilna deliktowa).
2. Przez czynności życia prywatnego rozumie się czynności Ubezpieczonego niestanowiące jego aktywności zarobkowej, w szczególności:
 - 1) opiekę nad dziećmi oraz innymi członkami rodziny, za których czyny Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność z mocy prawa;
 - 2) posiadanie i użytkowanie domu jednorodzinnego lub mieszkania oraz znajdującego się w nich mienia;
 - 3) czynności wykonywane przez pomoc domową, mieszczące się w zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;
 - 4) użytkowanie roweru lub wózka inwalidzkiego;
 - 5) uprawianie aktywności sportowych innych niż wyczynowe uprawianie sportu;
 - 6) posiadanie zwierząt domowych z wyłączeniem zwierząt egzotycznych, tj. takich, których naturalne środowisko znajduje się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Odpowiedzialnością Towarzystwa objęte są nieprzedawnione roszczenia poszkodowanych dotyczące szkód powstałych wskutek zdarzeń zaistniałych w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.

§ 16

Ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody wyrządzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa

§ 17

1. Towarzystwo nie odpowiada za szkody pozostające w normalnym związku przyczynowym z:
 - 1) pozostawianiem przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości lub w stanie po spożyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lub leków nieprzepisanych przez lekarza, lub użytych niezgodnie z zaleceniem lekarza;a także za szkody:
 - 2) zaistniałe wskutek prowadzenia przez Ubezpieczonego aktywności zarobkowej;
 - 3) powstałe wskutek naruszenia praw autorskich, patentów, znaków towarowych oraz innych praw własności intelektualnej;
 - 4) wyrządzone treścią reklamy lub ogłoszenia sporządzonych lub rozpowszechnionych przez Ubezpieczonego;
 - 5) zaistniałe wskutek korzystania z Internetu;
 - 6) niemajątkowe niebędące następstwem szkody osobowej;
 - 7) których skutkiem jest naruszenie dóbr osobistych innych niż życie i zdrowie;

- 8) wyrządzone przez pomoc domową czynnościami niemieszczącymi się w zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;
 - 9) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych przez Ubezpieczonego lub osobę zamieszkujejącą z Ubezpieczonym i pozostającą z nim we wspólnym gospodarstwie lub znajdujące się pod ich opieką zwierzęta;
 - 10) wyrządzone w związku z posiadaniem lub używaniem pojazdu mechanicznego albo kierowaniem takim pojazdem;
 - 11) zaistniałe wskutek wyczynowego uprawiania sportu lub sportów wysokiego ryzyka lub polowania;
 - 12) powstałe wskutek posiadania lub użytkowania jednostek pływających, statków powietrznych (w tym lotni i motolotni), broni, amunicji lub materiałów wybuchowych w rozumieniu przepisów prawa;
 - 13) zaistniałe wskutek posiadania zwierząt w celach hodowlanych;
 - 14) powstałe wskutek uszkodzenia, zniszczenia lub zaginięcia przedmiotów przyjętych przez Ubezpieczonego do używania, przechowania lub naprawy;
 - 15) powstałe w nieruchomościach i przedmiotach, z których Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania lub innej umowy o podobnym charakterze;
 - 16) na mieniu powstałe wskutek powolnego działania temperatury, gazów, wód odpływowych, pary lub wilgoci, dymu, sadzy i pyłu, wyciekania, wstrząsów oraz tworzenia się pleśni i grzyba, samozepsucia, osiadania gruntu i budynków;
 - 17) polegające na uszkodzeniu lub utracie pieniędzy i innych środków płatniczych, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów oraz zbiorów filatelistycznych lub kolekcjonerskich;
 - 18) w ruchomościach domowych należących do osoby wynajmującej od Ubezpieczonego mieszkanie, dom jednorodzinny lub jego część;
 - 19) wynikające z zanieczyszczenia środowiska naturalnego bądź działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego oraz w wyniku skażenia lub zanieczyszczenia środkami chemicznymi lub przemysłowymi;
 - 20) powstałe w wyniku stanu wojennego, działań wojennych, aktów przemocy lub terroru, eksplozji materiałów wybuchowych lub łatwopalnych, aktów terroryzmu lub sabotażu oraz za szkody powstałe w mieniu skonfiskowanym lub zarekwirowanym przez legalne władze.
2. Niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności:
- 1) jeżeli Ubezpieczony lub osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym wyrządziły szkodę umyślnie;
 - 2) jeżeli szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osoby pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 3) za kary umowne, grzywny sądowe i administracyjne, zobowiązania podatkowe oraz inne należności publicznoprawne;
- oraz nie odpowiada za szkody:
- 4) których wysokość nie przekracza 200 złotych.

Suma gwarancyjna

§ 18

1. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa za szkody będące następstwem wszystkich zdarzeń zaistniałych w okresie ubezpieczenia i w zależności od wyboru Ubezpieczającego może wynosić: 10 000 zł albo 25 000 zł, albo 50 000 zł, albo 100 000 zł.
2. Suma gwarancyjna ulega zmniejszeniu o wypłacone odszkodowania.

Wypłata odszkodowania

§ 19

1. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia o naprawienie wyrządzonej szkody nie ma skutków prawnych względem Towarzystwa, jeśli Towarzystwo uprzednio nie wyraziło na to zgody w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

2. Niezależnie od wypłaconego odszkodowania Towarzystwo jest zobowiązane do:
 - 1) pokrycia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą Towarzystwa w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody;
 - 2) pokrycia niezbędnych kosztów obrony sądowej Ubezpieczonego przed roszczeniem poszkodowanego;
 - 3) pokrycia kosztów postępowania sądowego pojednawczego, prowadzonego w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi.
3. Koszty, o których mowa powyżej, nie są zaliczane w poczet sumy gwarancyjnej, z zastrzeżeniem jednak, że ich wysokość łącznie nie może przekroczyć 10% sumy gwarancyjnej ani 5 000 złotych.

IV. UBEZPIECZENIE MIENIA OSÓB TRZECICH

§ 20

1. Na wniosek Ubezpieczającego do umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, za zapłatą dodatkowej składki, ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte szkody w mieniu osób trzecich powstałe w wyniku:
 - 1) samoistnego pęknięcia lub zamrożenia przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych lub centralnego ogrzewania znajdujących się wewnątrz miejsca ubezpieczenia;
 - 2) pęknięcia, oderwania lub odłączenia się wężyka zamontowanego na stałe w miejscu ubezpieczenia, za które nie ponosi winy Ubezpieczony objęty ochroną w ramach umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) polegających na pęknięciu, oderwaniu lub odłączeniu się wężyka niedopuszczonego do używania zgodnie z obowiązującymi normami technologicznymi;
 - 2) polegających na awarii ogrodowej instalacji nawodnieniowej;
 - 3) nieprzekraczających równowartości 200 złotych.
3. Odpowiedzialność Towarzystwa z tytułu szkód, o których mowa w ust. 1, ograniczona jest do kwoty 10 000 złotych.

V. UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 21

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego oraz osób bliskich.
2. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na rzecz osób, które w dniu jej zawarcia nie ukończyły 65 lat.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje następujące zdarzenia ubezpieczeniowe:
 - 1) **w wariantach podstawowym:**
 - i. śmierć Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, jeżeli śmierć nastąpiła w okresie 24 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku;
 - ii. trwałe inwalidztwo całkowite Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, jeżeli trwałe inwalidztwo całkowite nastąpiło w okresie 24 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku;
 - iii. trwałe inwalidztwo częściowe Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, jeżeli trwałe inwalidztwo częściowe nastąpiło w okresie 24 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku;
 - 2) **w wariantach rozszerzonych:**
 - i. śmierć Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, jeżeli śmierć nastąpiła w okresie 24 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku;
 - ii. trwałe uszczerbek na zdrowiu Ubezpieczonego będący następstwem nieszczęśliwego wypadku, jeżeli trwały uszczerbek na zdrowiu wystąpił w okresie 24 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku.
4. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku wypłacane jest Uposażonemu w wysokości 100% sumy ubezpieczenia.

- W przypadku wystąpienia trwałego inwalidztwa całkowitego Towarzystwo wypłaca Ubezpieczonemu świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia.
- W przypadku wystąpienia trwałego inwalidztwa częściowego Towarzystwo wypłaci Ubezpieczonemu świadczenie w wysokości odpowiedniej procentowej części sumy ubezpieczenia obowiązującej w dniu zajścia nieszczęśliwego wypadku, zgodnie z poniższą tabelą:

Rodzaj trwałego inwalidztwa częściowego	Procent sumy ubezpieczenia	
całkowita, obuoczna utrata wzroku	100%	
amputacja obu kończyn górnych/dolnych	100%	
całkowita, obustronna utrata słuchu	100%	
całkowita utrata mowy	100%	
całkowita utrata wzroku w jednym oku	40%	
Kończyny górne		
	Prawa	Lewa
amputacja kończyny w barku	75%	70%
amputacja kończyny wraz z łopatką	80%	70%
amputacja jednej kończyny górnej powyżej łokcia	70%	65%
amputacja przedramienia (poniżej łokcia)	60%	55%
całkowita amputacja jednej ręki (dłoni)	55%	50%
całkowita pourazowa utrata funkcji kończyny górnej	50%	45%
utrata kciuka	35%	30%
utrata palca wskazującego	10%	8%
utrata palców III–V u ręki, za każdy palec	5%	3%
Kończyny dolne		
amputacja w obrębie biodra	85%	
amputacja kończyny dolnej powyżej stawu kolana	70%	
amputacja kończyny na poziomie stawu kolanowego	65%	
amputacja podudzia (poniżej kolana)	50%	
całkowita amputacja stopy	40%	
całkowita pourazowa utrata funkcji kończyny dolnej	40%	
skrócenie kończyny dolnej o co najmniej 5 cm (wskutek urazu)	30%	
utrata palucha wraz z kością śródstopia 8%	3%	
utrata palców II–V u stopy, za każdy palec		

- W przypadku trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku Towarzystwo wypłaci Ubezpieczonemu świadczenie w wysokości 1% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego za każdy 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu, w łącznej wysokości nie wyższej niż 100% sumy ubezpieczenia z tytułu danego nieszczęśliwego wypadku obowiązującej w dniu zajścia nieszczęśliwego wypadku.
- Towarzystwo pokrywa koszty orzeczenia wskazanego lekarza oraz koszty zleconych dodatkowych badań medycznych.
- Decyzję odnośnie do stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego i wypłaty świadczenia podejmuje się na podstawie:
 - tabeli uszczerbków na zdrowiu, stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszych OWU;
 - zgromadzonej dokumentacji medycznej.
- Zdarzenia wymienione w ust. 3 są objęte ochroną ubezpieczeniową, jeżeli nieszczęśliwy wypadek będący przyczyną tych zdarzeń nastąpił na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 22

- Suma ubezpieczenia (osobno dla każdego Ubezpieczonego) stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa i w zależności od wyboru Ubezpieczającego może wynosić: 5000, 10 000 lub 15 000 zł.

- Sumy ubezpieczenia ulegają zmniejszeniu o wypłacone odszkodowania.

Ustalenie i wypłata świadczeń

§ 23

- Wysokość świadczenia ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią, trwałym inwalidztwem całkowitym, trwałym inwalidztwem częściowym lub trwałym uszczerbkiem na zdrowiu.
- Trwałe inwalidztwo całkowite lub trwałe inwalidztwo częściowe powinno być orzeczone niezwłocznie po zakończeniu procesu leczenia, nie później jednak niż w 24 miesiącu od dnia nieszczęśliwego wypadku. Dopuszczalne jest wcześniejsze przyznanie świadczenia, jeżeli stopień trwałego inwalidztwa całkowitego lub trwałego inwalidztwa częściowego jest niewątpliwy.
- Stopień trwałego uszczerbku ustalany jest według stanu zdrowia Ubezpieczonego na moment zakończenia procesu leczenia (z uwzględnieniem leczenia usprawniającego), nie później jednak niż na koniec 18 miesięcy od dnia nieszczęśliwego wypadku, chyba że możliwe jest wcześniejsze ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
- Do następstw nieszczęśliwego wypadku nie zalicza się wcześniejszej utraty bądź uszkodzenia organu, narządu lub układu, których funkcje były upośledzone przed nieszczęśliwym wypadkiem. Stopień trwałego inwalidztwa częściowego i trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy pomiędzy stanem Ubezpieczonego po wypadku a stopniem odpowiednio trwałego inwalidztwa częściowego lub trwałego uszczerbku istniejącym bezpośrednio przed wypadkiem.
- Przy ustalaniu stopnia trwałego inwalidztwa częściowego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju czynności ani wykonywanej przez Ubezpieczonego pracy.
- Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu trwałego inwalidztwa całkowitego, trwałego inwalidztwa częściowego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego nieszczęśliwego wypadku w okresie 24 miesięcy od tego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się wówczas w kwocie różnicy pomiędzy jego wartością a wartością świadczenia wypłaconego Ubezpieczonemu z tytułu trwałego inwalidztwa całkowitego lub trwałego inwalidztwa częściowego.
- Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wypłacane jest przelewem na rachunek Uposażonego.
- W przypadku śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku Towarzystwo wypłaci świadczenie także wtedy, gdy śmierć Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku nastąpiła po wygaśnięciu ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do Ubezpieczonego, pod warunkiem że nieszczęśliwy wypadek, w wyniku którego Ubezpieczony poniósł śmierć, nastąpił w okresie ubezpieczenia.
- Jeżeli Ubezpieczony, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, zmarł przed ustaleniem stopnia trwałego inwalidztwa częściowego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem nieszczęśliwego wypadku, wysokość świadczenia z tytułu odpowiednio trwałego inwalidztwa częściowego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według przypuszczalnego, określonego przez lekarzy, stopnia trwałego inwalidztwa częściowego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

§ 24

Towarzystwo nie odpowiada za zdarzenia pozostające w normalnym związku przyczynowym z:

- chorobami, w tym takimi, które występują nagle;
- zawałem serca bądź udarem mózgu;
- stanem wojennym, działaniami wojennymi, czynnym udziałem Ubezpieczonego w aktach przemocy lub terroru;
- popętnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa, samookaleczenia;
- pozostawianiem przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości lub w stanie po spożyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu

przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lub leków nieprzepisanych przez lekarza, lub użytych niezgodnie z zaleceniem lekarza;

- 6) prowadzeniem przez Ubezpieczonego pojazdu bez wymaganych uprawnień;
- 7) uszkodzeniem ciała, spowodowanego leczeniem lub zabiegami leczniczymi, bez względu na to, przez kogo były wykonywane, chyba że chodziło o leczenie bezpośrednich następstw nieszczęśliwych wypadków;
- 8) uprawianiem przez Ubezpieczonego sportów wysokiego ryzyka lub wyczynowym uprawianiem sportu;
- 9) użyciem przez Ubezpieczonego broni, rac, fajerwerków, petard;
- 10) pełnieniem przez Ubezpieczonego czynnej służby wojskowej w siłach zbrojnych jakiegokolwiek państwa.

VI. UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW SZKLANYCH OD STŁUCZENIA

Przedmiot i zakres ubezpieczenia § 25

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest zainstalowane zgodnie z przeznaczeniem stałe oszklenie zewnętrzne i wewnętrzne znajdujące się w domu jednorodzinnym oraz znajdującym się na tej samej posesji budynku gospodarczym, mieszkaniu wraz z pomieszczeniami przynależnymi lub w garażu wolnostojącym.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są następujące przedmioty:
 - 1) szyby okienne i drzwiowe;
 - 2) oszklenie ścienne i dachowe;
 - 3) szklane przegrody ścienne;
 - 4) lustra zamontowane na stałe lub stanowiące integralną część szaf;
 - 5) szklane elementy mebli;
 - 6) witraże;
 - 7) ceramiczne kuchenne płyty grzewcze;
 - 8) szklane, ceramiczne i kuchenne blaty, wykładziny ścian, sufitów, słupów i filarów;
 - 9) szklane elementy wkładów kominkowych.
3. Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe wskutek stłuczenia (rozbicia) ubezpieczonych przedmiotów.

Suma ubezpieczenia § 26

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa i w zależności od wyboru Ubezpieczającego może wynosić: 1000 zł albo 2000 zł, albo 5000 zł.
2. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o wypłacone odszkodowania.
3. W granicach sumy ubezpieczenia Towarzystwo pokrywa również koszty związane z:
 - 1) demontażem i ponownym montażem uszkodzonych elementów;
 - 2) transportem uszkodzonych elementów do miejsca naprawy i z powrotem do miejsca ubezpieczenia.

Wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa § 27

Towarzystwo nie odpowiada za szkody:

- 1) w przedmiotach szklanych o wartości artystycznej;
- 2) w szklanych, ceramicznych i kamiennych wykładzinach podłogowych, okładzinach ścian, słupów i filarów powstałe na skutek osiadania budynku;
- 3) polegające na zmianie barwy, porysowaniu, zadrapaniu lub odprysnięciu kawałków powierzchni ubezpieczonych przedmiotów;
- 4) których usunięcie może nastąpić w ramach gwarancji obejmującej uszkodzony przedmiot;
- 5) w ramach lub opravach, w których znajduje się ubezpieczony przedmiot;
- 6) powstałe wskutek wymiany lub wymontowania ubezpieczonego przedmiotu;
- 7) będące skutkiem wykonywania prac konserwacyjnych, naprawczych lub przewozu;
- 8) będące następstwem wady.

VII. UBEZPIECZENIE NAGROBKÓW

Przedmiot i zakres ubezpieczenia § 28

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest nagrobek cmentarny znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wskazany we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia i będący przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego.
2. Towarzystwo odpowiada za szkody w nagrobkach powstałe wskutek:
 - 1) zdarzeń losowych: uderzenia pojazdu, upadku drzew i masztów, powodzi, huraganu, lawiny;
 - 2) kradzieży;
 - 3) aktu wandalizmu.
3. W przypadku zdarzeń opisanych w ust. 2 pkt 2 i 3 Towarzystwo ponosi odpowiedzialność pod warunkiem, że wszystkie elementy nagrobka cmentarnego są przytwierdzone w taki sposób, że ich zdemontowanie nie jest możliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły lub narzędzi.

Suma ubezpieczenia § 29

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa i w zależności od wyboru Ubezpieczającego może wynosić: 2500 zł, 5000 lub 7500 zł.
2. Suma ubezpieczenia ulegają zmniejszeniu o wypłacone odszkodowania.

Wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa § 30

Towarzystwo nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego;
- 2) powstałe w elementach dekoracyjnych nagrobka albo stanowiących dodatkowe wyposażenie, tj.: ławkach, roślinach, wazonach, misach, zdjęciach, rzeźbach, posągach nieprzytwierdzonych na stałe do nagrobka;
- 3) będące następstwem zwykłego zużycia;
- 4) powstałe wskutek:
 - a) osuwania lub zapadania się ziemi,
 - b) zabrudzenia, opalenia, wylania wosku,
 - c) działalności zarządców cmentarzy, firm pogrzebowych i kamieniarskich,
 - d) działań wojennych, stanu wyjątkowego, strajków, zamieszek, rozruchów.

VIII. UBEZPIECZENIE „DOM ASSISTANCE”

Przedmiot ubezpieczenia § 31

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest świadczenie ochrony ubezpieczeniowej całodobowo na rzecz Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem postanowień § 34.
2. Odpowiedzialność Towarzystwa polega na zorganizowaniu i pokryciu do wysokości określonej w § 33 kosztów świadczeń assistance, wymienionych w § 32.
3. Zakresem ubezpieczenia objęte są zdarzenia mające miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Assistance domowy § 32

1. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest przez Towarzystwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i obejmuje wyłącznie zdarzenia assistance zaistniałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie ubezpieczenia, w których tytułu Ubezpieczonemu przysługuje jedno lub kilka niżej wymienionych świadczeń assistance:
 - 1) **interwencja specjalisty (ślusarza, hydraulika, elektryka, dekarza, murarza, szklarza, technika urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych)** – jeżeli w następstwie zdarzenia losowego lub kradzieży z włamaniem doszło do uszkodzenia mienia w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje i pokryje koszty dojazdu wraz z kosztami robocizny odpowiedniego ze względu na rodzaj zaistniałych uszkodzeń

specjalisty, mogącego wykonać naprawę zaistniałych w miejscu ubezpieczenia uszkodzeń. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są koszty materiałów oraz części zamiennych niezbędnych do wykonania naprawy;

- 2) **interwencja specjalisty w zakresie napraw sprzętu AGD/RTV** – w przypadku awarii sprzętu AGD/RTV w miejscu ubezpieczenia Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny odpowiedniego specjalisty w celu naprawy sprzętu AGD/RTV (koszty części zamiennych pokrywa Ubezpieczony). Jeżeli naprawa w miejscu ubezpieczenia nie jest możliwa, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu AGD/RTV do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie pokrywa Ubezpieczony. Warunkiem dokonania naprawy jest udokumentowanie przez Ubezpieczonego roku produkcji uszkodzonego sprzętu AGD/RTV poprzez przedstawienie dowodu zakupu, gwarancji lub innego dokumentu potwierdzającego wiek urządzenia, z zastrzeżeniem, że w przypadku wątpliwości wiek sprzętu AGD/RTV może zostać zweryfikowany także przez przybyłego specjalistę w oparciu o prawdopodobieństwo wyprodukowania danego modelu urządzenia w odpowiednim roku;
 - 3) **interwencja specjalisty w zakresie napraw sprzętu IT** – w przypadku awarii sprzętu IT w miejscu ubezpieczenia Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny odpowiedniego specjalisty w celu naprawy sprzętu IT (koszty części zamiennych pokrywa Ubezpieczony). Jeżeli naprawa w miejscu ubezpieczenia nie jest możliwa, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu IT do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie pokrywa Ubezpieczony. Warunkiem dokonania naprawy jest udokumentowanie przez Ubezpieczonego roku produkcji uszkodzonego sprzętu IT poprzez przedstawienie dowodu zakupu, gwarancji lub innego dokumentu potwierdzającego wiek urządzenia, z zastrzeżeniem, że w przypadku wątpliwości wiek sprzętu IT może zostać zweryfikowany także przez przybyłego specjalistę w oparciu o prawdopodobieństwo wyprodukowania danego modelu urządzenia w odpowiednim roku;
 - 4) **interwencja ślusarza** – w przypadku uszkodzenia, zatrzaśnięcia, kradzieży kluczy lub uszkodzenia zamków w drzwiach wejściowych do miejsca ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dojazdu oraz robocizny ślusarza do wysokości ustalonego limitu. Zakres interwencji specjalisty nie obejmuje organizacji i pokrycia kosztów związanych z konserwacją mienia. Koszty części zamiennych pokrywa Ubezpieczony;
 - 5) **dozór mienia** – w przypadku zdarzenia losowego lub kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dozoru mienia przez profesjonalną firmę ochroniarską – do wysokości ustalonego limitu;
- lub
- 6) **transport mienia** – jeżeli w następstwie zdarzenia losowego lub kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia miejsce ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty przewiezienia mienia Ubezpieczonego z miejsca ubezpieczenia do miejsca wyznaczonego przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wysokości ustalonego limitu;
- lub
- 7) **przechowanie mienia** – jeżeli w następstwie zdarzenia losowego lub kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia miejsce ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty przechowania mienia Ubezpieczonego w przechowalni mienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wysokości ustalonego limitu, nie dłużej jednak niż przez 3 dni;
 - 8) **zakwaterowanie ubezpieczonego i jego rodziny w hotelu** – jeżeli w następstwie zdarzenia losowego, miejsce ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania, Towarzystwo pokrywa koszty zakwaterowania ze śniadaniem (o ile jest ono wliczone w cenę) w hotelu przez okres maks. 3 dób hotelowych dla Ubezpieczonego i jego osób bliskich wraz z transportem do hotelu do wysokości ustalonego limitu. Świadczenie zakwaterowania w hotelu nie obejmuje innych wydatków poniesionych przez Ubezpieczonego

i osoby bliskie, związanych z pobytem w hotelu, jak np. wydatki na telefon, dodatkowe wyżywienie lub inne usługi świadczone przez hotel;

- 9) **sprzątanie po szkodzie** – jeżeli w następstwie zdarzenia losowego w miejscu ubezpieczenia zachodzi konieczność uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje wynajęcie profesjonalnej firmy w celu sprzątnięcia po szkodzie i pokrywa koszty do wysokości ustalonego limitu;
- 10) **odzyskiwanie danych** – w razie awarii sprzętu IT w miejscu ubezpieczenia Towarzystwo organizuje przyjazd odpowiedniego specjalisty w celu odzyskiwania danych tylko z takich nośników jak: telefon komórkowy, tablet, komputer stacjonarny, laptop, których właścicielem jest Ubezpieczony, oraz pokrywa koszty dojazdu i robocizny do wysokości ustalonego limitu;
- 11) **informacja o sieci usługodawców** – jeżeli Ubezpieczony wyraża chęć skorzystania z sieci usługodawców, Towarzystwo udostępni Ubezpieczonemu informacje o firmach świadczących następujące usługi: naprawy sprzętu komputerowego, sprzętu AGD/RTV, usługi ślusarskie, hydrauliczne, elektryczne, dekarские, szklarskie, stolarskie, murarskie, malarskie, glazurnicze, parkieciarskie, dotyczące urządzeń oraz instalacji grzewczych i klimatyzacyjnych;
- 12) **infolinia remontowo-budowlana** – Centrum Alarmowe udzieli, na wniosek Ubezpieczonego i w oparciu o ogólnodostępne bazy danych, informacji o placówkach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, usługach realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz procedurach obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie:
 - i. informacji o tym, czy i ewentualnie jakich formalności administracyjno-prawnych należy dopełnić podczas remontu lokalu mieszkalnego / domu jednorodzinnego,
 - ii. informacji o tym, czy i ewentualnie jakich formalności administracyjno-prawnych należy dopełnić przy zakupie lub sprzedaży nieruchomości albo działki,
 - iii. informacji o podatkach – w zakresie związanym z nabyciem i sprzedażą nieruchomości,
 - iv. informacji o usługodawcach – adresy oraz telefony,
 - v. informacji o urzędach gminy – adresy oraz telefony,
 - vi. informacji o placówkach banków – adresy oraz telefony,
 - vii. informacji o sklepach z materiałami budowlanymi – adresy oraz telefony,a także:
 - viii. organizacji przeglądu instalacji kominowej,
 - ix. organizacji przeglądu instalacji gazowej,
 - x. organizacji przeglądu instalacji elektrycznej,
 - xi. organizacji usług deratyzacji i dezynsekcji,
 - xii. pomocy w organizacji remontu.

Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności

§ 33

1. W odniesieniu do każdego świadczenia assistance mają zastosowanie limity określone w tabeli, poniżej:

Zdarzenie assistance	Rodzaj świadczenia	Limit	Limit zdarzeń w roku
Kradzież z włamaniem	Interwencja specjalisty	500 zł	2
Awaria sprzętu AGD/RTV	Naprawa sprzętu AGD/RTV	500 zł	2
Kradzież z włamaniem	Interwencja ślusarza	500 zł	2
	Dozór mienia	1000 zł	1
	Transport mienia		
	Przechowanie mienia		
Zdarzenie losowe	Zakwaterowanie Ubezpieczonego i jego osób bliskich w hotelu	3 doby / 300 zł	1
	Sprzątanie po szkodzie	500 zł	1
Awaria sprzętu IT	Naprawa sprzętu	500 zł	2
	Odyskiwanie danych	5000 zł	1
Na życzenie Ubezpieczonego	Organizacja przeglądu instalacji kominowej	Bez limitu	
	Organizacja przeglądu instalacji gazowej		
	Organizacja przeglądu instalacji elektrycznej		
	Organizacja usług deratyzacji i dezynsekcji		
	Pomoc w organizacji remontu		
	Informacja o sieci usługodawców		
	Infolinia remontowo-budowlana		

2. Sumy ubezpieczenia lub limity świadczeń wskazane ust. 1 OWU stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa i ustalone są dla każdego zdarzenia assistance objętego ochroną ubezpieczeniową w rocznym okresie ubezpieczenia.

Wyłączenia odpowiedzialności towarzystwa

§ 34

- Towarzystwo nie odpowiada za szkody pozostające w normalnym związku przyczynowym z:
 - działaniami wojennymi, wewnętrznymi zamieszkami i rozruchami, strajkami, aktami terroru, działaniem energii jądrowej, trzęsieniem ziemi oraz skutkami działania materiałów rozszczepialnych;
 - pozostawaniem przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości lub w stanie po spożyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lub leków nieprzepisanych przez lekarza, lub użytych niezgodnie z zaleceniem lekarza;
 - prowadzeniem przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej;
 - następstwem zdarzeń, które miały miejsce przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
 a także powstałe w następstwie:
 - uszkodzenia, uderzenia, upadku lub zalania sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT, o ile nie było to wynikiem zdarzenia losowego;
 - remontu i bieżącej naprawy przeprowadzanymi w miejscu ubezpieczenia;
 - szkód powstałych w wyniku rozłączenia lub przerwy w funkcjonowaniu urządzeń wodno-kanalizacyjnych, do których naprawy zobowiązane są właściwe służby publiczne lub administrator budynku, w którym znajduje się miejsce ubezpieczenia;
 - szkód powstałych wskutek zawilgocenia miejsca ubezpieczenia w wyniku zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych poprzez niezabezpieczone otwory, jeżeli obowiązek konserwacji tych urządzeń, instalacji czy elementów budynku należał do Ubezpieczonego;
 - uszkodzenia kanalizacji, rur instalacyjnych, gazowych i wodociągowych oraz podziemnych linii energetycznych oraz wszystkich tych instalacji, za których naprawę lub konserwację odpowiadają administracja miejsca ubezpieczenia lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego;

- konieczności uzupełniania materiałów eksploatacyjnych, obsługi bieżącej i okresowej, dostawy i montażu akcesoriów oraz braku środków niezbędnych do obsługi urządzenia uniemożliwiających prawidłowe korzystanie ze sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT zgodnie z instrukcją jego użytkowania;

- użytkowania sprzętu niezgodnie z instrukcją obsługi.

- Ponadto z zakresu odpowiedzialności Towarzystwa wyłączone są:

- usługi elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami: żarówek, bezpieczników, przedłużaczy, gniazdek elektrycznych, przełączników;
- usługi związane z uszkodzeniami, o istnieniu których Ubezpieczony wiedział przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

- Niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności:

- jeżeli Ubezpieczony lub osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym wyrządziły szkodę umyślnie;
- jeżeli szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osoby pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

Obowiązki ubezpieczonego

§ 35

- W przypadku konieczności skorzystania ze świadczenia assistance Ubezpieczony jest zobowiązany:

- przed podjęciem jakichkolwiek działań we własnym zakresie, nie później niż w ciągu 48 godzin od zajścia zdarzenia, skontaktować się z Centrum Alarmowym pod numerem telefonu podanym na dokumencie ubezpieczenia;
- w razie wystąpienia zdarzenia w okresie odpowiedzialności Towarzystwa użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
- przy zgłoszeniu szkody Ubezpieczony powinien podać następujące informacje:
 - imię i nazwisko, numer PESEL / datę urodzenia, rodzaj, serię oraz numer dokumentu tożsamości (w przypadku obcokrajowców nieposiadających numeru PESEL),
 - krótki opis zaistniałego zdarzenia i rodzaj koniecznej pomocy,
 - numer telefonu do skontaktowania się z Ubezpieczonym lub wskazaną przez niego osobą;

- 4) ponadto Ubezpieczony powinien:
 - a) podjąć aktywną współpracę z Centrum Alarmowym w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania szkody, niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności i zakresu świadczeń assistance,
 - b) udzielić specjalście lub lekarzowi przysланemu przez Centrum Alarmowe wszelkich niezbędnych pełnomocnictw lub wyjaśnień,
 - c) nie powierzać wykonania świadczeń assistance, do których spełnienia zobowiązane jest Centrum Alarmowe innym osobom, chyba że Centrum Alarmowe nie przystąpi do spełniania świadczenia assistance w okresie dwóch godzin od zawiadomienia o szkodzie (w razie braku innych uzgodnień pomiędzy Ubezpieczonym a Centrum Alarmowym) lub wyrazi zgodę na spełnienie świadczenia assistance przez inną osobę,
 - d) współdziałać z Centrum Alarmowym w zakresie niezbędnym do wykonania zobowiązania.
2. W razie naruszenia przez Ubezpieczonego z winy umyślnej lub rażącego zaniedbania obowiązków określonych w ust. 1 powyżej Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzysztwu ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia.
3. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że Ubezpieczony z przyczyn niezależnych od niego nie był w stanie zgłosić zdarzenia do Centrum Alarmowego niezwłocznie po jego zajściu, Towarzystwo dokonuje refundacji poniesionych przez Ubezpieczonego kosztów do wysokości, w jakiej zostałyby one poniesione, gdyby dane świadczenie assistance było bezpośrednio zorganizowane i opłacone przez Centrum Alarmowe.

Refundacje § 36

1. Jeżeli Ubezpieczony z powodów od niego niezależnych nie dopełnił obowiązków, o których mowa w § 35, oraz gdy poniósł koszty świadczenia assistance, o których mowa w § 34, na miejscu zdarzenia i chce zwrócić się o ich refundację zobowiązany jest zgłosić roszczenie do Centrum Alarmowego w formie pisemnej. Dokumentację dotyczącą roszczenia należy przesać na adres wskazany w dokumencie ubezpieczenia.
2. Zgłoszenie roszczenia o wypłatę odszkodowania powinno zawierać:
 - 1) imię, nazwisko oraz numer PESEL Ubezpieczonego lub w przypadku obcokrajowców nieposiadających numeru PESEL: data urodzenia oraz rodzaj, seria i numer dokumentu tożsamości;
 - 2) numer konta, na które powinna być zwrócona kwota poniesiona przez Ubezpieczonego;
 - 3) szczegółowy opis okoliczności zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 4) dokumentację dotyczącą zdarzenia ubezpieczeniowego zawierającą dokładny opis tego zdarzenia;
 - 5) oryginały wszystkich faktur, rachunków, dowodów wpłaty, które umożliwią określenie łącznych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego.
3. Towarzystwo zrefunduje Ubezpieczonemu poniesione koszty, o których mowa w ust. 1 powyżej, w terminie 30 dni od daty otrzymania zgłoszenia roszczenia, chyba że wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności lub wysokości refundowanych kosztów w terminie 30 dni okazało się niemożliwe. Wówczas poniesione koszty zostaną zrefundowane w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.
4. Na żądanie Towarzystwa Ubezpieczony jest zobowiązany do przedstawienia innych dokumentów, uznanych przez Towarzystwo za niezbędne do stwierdzenia zasadności roszczenia lub wysokości odszkodowania.
5. Sumy ubezpieczenia wypłaca się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w walucie polskiej. Jeśli faktury i rachunki wystawione są w walucie obcej, następuje ich przeliczenie na złotówki według średniego kursu NBP ogłoszonego w dniu wystawienia faktury/rachunku.

IX. POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Zawarcie umowy ubezpieczenia § 37

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku złożonego przez Ubezpieczającego na formularzu stosowanym przez Towarzystwo.
2. Umowę ubezpieczenia Towarzystwo zawiera na podstawie danych podanych przez Ubezpieczającego we wniosku.
3. Towarzystwo może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od przedstawienia przez Ubezpieczającego dodatkowych informacji, a także od dokonania przez siebie oceny przyjmowanego do ubezpieczenia ryzyka, w tym w szczególności dokonania oględzin ubezpieczonego mienia.
4. Jeżeli umowa ubezpieczenia nie określa innego okresu ubezpieczenia, zostaje zawarta na okres 12 miesięcy, liczonych od określonego w umowie ubezpieczenia pierwszego dnia okresu ubezpieczenia.
5. Zawarcie umowy ubezpieczenia Towarzystwo potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
6. Umowa zostaje zawarta w dniu wskazanym w dokumencie ubezpieczenia, chyba że co innego wynika z umowy ubezpieczenia.

Obowiązki Ubezpieczającego przed i po zawarciu umowy ubezpieczenia § 38

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać – we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia albo innych pismach – wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
2. W przypadku zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia pomimo nieudzielenia przez Ubezpieczającego lub jego przedstawiciela odpowiedzi na poszczególne pytania zgodnie z ust. 1, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
3. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić Towarzystwo o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 1, w terminie 5 dni od otrzymania o nich wiadomości.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 3 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1, 3 i 4 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem tych okoliczności.
6. Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić Towarzystwo o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową: w przypadku szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku – w terminie 2 dni roboczych, a w przypadku pozostałych szkód – w terminie 5 dni roboczych od dowiedzenia się o szkodzie. W przypadku zdarzenia assistance Ubezpieczający obowiązany jest skontaktować się z Centrum Alarmowym w terminie określonym w § 35 ust. 1 pkt 1.
7. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązek, o którym mowa w ust. 6, spoczywa również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
8. W razie naruszenia – z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa – obowiązków, o których mowa w ust. 6 i 7, Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie lub świadczenie, jeżeli niedopełnienie obowiązku przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
9. Towarzystwo nie może zastosować konsekwencji, o jakich mowa w ust. 8, jeżeli w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
10. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.

11. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie dopełni obowiązku określonego w ust. 10, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
12. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
13. Towarzystwo zobowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 10, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
14. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia ust. 10–13 stosuje się również do Ubezpieczonego.
 - 3) zainstalowania w ubezpieczonej nieruchomości ponadstandardowych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych;
 - 4) sposobu opłaty składki (jednorazowo lub w ratach);
 - 5) powierzchni użytkowej mieszkania lub domu jednorodzinnego;
 - 6) formy zawarcia umowy ubezpieczenia (pakietowa lub indywidualna);
 - 7) strefy taryfowej;
 - 8) liczby szkód w okresie poprzedzającym zawarcie umowy ubezpieczenia;
 - 9) klasy palności budynku;
 - 10) liczby Ubezpieczonych w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków.

Okres ponoszenia odpowiedzialności przez Towarzystwo

§ 39

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.
2. W przypadku, gdy Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność.
3. W przypadku opłacania składki w ratach i niezapłacenia w terminie kolejnej raty składki Towarzystwo może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty takiej kolejnej raty, zastrzegając, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§ 40

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
 - 1) z upływem okresu, na jaki umowa ubezpieczenia została zawarta;
 - 2) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia Towarzystwa o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym, zgodnie z § 39 ust. 2;
 - 3) z chwilą bezskutecznego upływu terminu zapłaty kolejnej raty składki wynikającego z wezwania, o którym mowa w § 39 ust. 3;
 - 4) w wyniku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, dokonanego przez Towarzystwo lub Ubezpieczającego na podstawie § 41 ust. 7;
 - 5) z dniem przejścia prawa własności ubezpieczonego mienia na inną osobę (w zakresie ubezpieczonego mienia);
 - 6) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia, zgodnie z ust. 2;
 - 7) z upływem okresu wypowiedzenia (w zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków), zgodnie z ust. 3.
2. Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od jej zawarcia. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w którym Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
3. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków poprzez złożenie Towarzystwu oświadczenia o wypowiedzeniu z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego.

Składka ubezpieczeniowa

§ 41

1. Składkę oblicza się za czas, w którym Towarzystwo ponosi odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia.
2. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia określono inaczej.
3. Składka może zostać opłacona jednorazowo lub w ratach. Terminy płatności i wysokość kolejnych rat określa się we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
4. Składkę za ubezpieczenie ustala się zgodnie z obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia taryfą składadek.
5. Składka zależy od:
 - 1) sumy ubezpieczenia lub gwarancyjnej;
 - 2) przedmiotu ubezpieczenia i zakresu ubezpieczenia;

6. Terminem zapłaty składki (raty składki) w przypadku jej opłacania przelewem bankowym bądź przekazem pocztowym jest data potwierdzenia przez bank przyjęcia do realizacji polecenia przelewu bądź data stempla pocztowego na dowodzie wpłaty.
7. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej (rozwiązania umowy ubezpieczenia) przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
8. W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zajścia wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W przypadku zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Obowiązki Ubezpieczonego w przypadku powstania szkody

§ 42

W przypadku zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczony obowiązany jest:

- 1) niezwłocznie zawiadomić policję o każdym przypadku, którego okoliczności mogą wskazywać na popełnienie przestępstwa, natomiast administrację budynku wielorodzinnego, w którym znajduje się ubezpieczone mieszkanie – o każdym przypadku zalania;
- 2) niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu straż pożarną, pogotowie gazowe, energetyczne lub wodno-kanalizacyjne w zależności od rodzaju powstałych szkód, o ile jest to uzasadnione albo potrzebą uzyskania pomocy tych służb w realizacji obowiązku użycia dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobiegania szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, albo potrzebą ustalenia przez te służby przyczyn zdarzenia;
- 3) nie dokonywać zmian stanu faktycznego spowodowanego zdarzeniem losowym przed rozpoczęciem przez Towarzystwo czynności likwidacyjnych, chyba że w terminie 7 dni od otrzymania przez Towarzystwo zawiadomienia o szkodzie nie zostały podjęte czynności likwidacyjne lub zmiany były niezbędne do zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub do zmniejszenia szkody lub ratowania życia lub zdrowia ludzkiego;
- 4) umożliwić Towarzystwu dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i wysokości odszkodowania;
- 5) udzielić Towarzystwu żądanych wyjaśnień oraz przedstawić wymagane dokumenty i inne dowody, o ile pozostają one w posiadaniu Ubezpieczonego;
- 6) złożyć w Towarzystwie, najpóźniej w ciągu 7 dni od dowiedzenia się o szkodzie, spis utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów, wraz z informacjami pozwalającymi ustalić ich wartości (np. o cenie i roku nabycia);
- 7) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.

Spełnienie świadczenia

§ 43

1. Towarzystwo spełnia świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie spełniane jest w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, z zastrzeżeniem ust. 3. Niezależnie od

zdania poprzedniego bezsporną część świadczenia Towarzystwo spełnia w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo – w terminach określonych w ust. 1 i 2 – informuje o tym pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczonego (w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie), wskazując okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz pouczając o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego.

Zawiadomienia

§ 44

1. Ubezpieczający zobowiązany jest powiadomić Towarzystwo o zmianie adresu zamieszkania.
2. Zawiadomienia i oświadczenia złożone agentowi Towarzystwa uważa się za złożone Towarzystwu, o ile zostały złożone na piśmie lub innym trwałym nośniku.

Reklamacje i spory

§ 45

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia reklamacji, zawierającej zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo, w tym również w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa, zasadności zgłoszonych roszczeń lub wysokości świadczenia.
2. Reklamacja może być złożona w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej osobę wskazane w ust. 1.
3. Reklamacja może być złożona:
 - 1) w formie pisemnej – osobiście, w jednostce Towarzystwa obsługującej osobę wskazane w ust. 1, albo przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 *Ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe*;
 - 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w pkt 1;
 - 3) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej:
 - a) na adres poczt@ubezpieczeniapocztowe.pl,
 - b) poprzez stronę internetową: www.ubezpieczeniapocztowe.pl.
4. Osoba wnosząca reklamację zostanie powiadomiona o rozpatrzeniu reklamacji w formie, którą wybrała poprzez jej określenie w treści reklamacji lub wskazanie numeru telefonu, adresu e-mail lub adresu korespondencyjnego, na który ma zostać przesłane powiadomienie o rozpatrzeniu reklamacji.
5. Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamację w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Wyłącznie na wniosek składającego reklamację Towarzystwo może dostarczyć odpowiedź pocztą elektroniczną.
6. Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamację bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
7. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 5, Towarzystwo w informacji przekazywanej składającemu reklamację:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
8. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu osobą fizyczną przysługuje prawo złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego, w szczególności w przypadku: nieuwzględnienia roszczeń osoby zgłaszającej reklamację w trybie rozpatrywania reklamacji oraz niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą osoby zgłaszającej reklamację w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.

9. Na wniosek Ubezpieczającego, Ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną spór z Towarzystwem może zostać poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego przeprowadzonemu przez Rzecznika Finansowego (szczegółowe informacje w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej Rzecznika Finansowego: <https://rf.gov.pl>).
10. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia albo dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Postanowienia końcowe

§ 46

1. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Umowy ubezpieczenia zawierane na podstawie niniejszych OWU podlegają prawu polskiemu. W zakresie nieuregulowanym w niniejszych OWU zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne właściwe przepisy prawa.
3. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą nr 125 Zarządu Poczтового Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 14 sierpnia 2018 roku i mają zastosowanie do umów zawartych od dnia 03 września 2018 roku.

**ZAŁĄCZNIK NR 1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA MIENIA „BEZPIECZNY DOM”
TABELA ZUŻYCIA TECHNICZNEGO**

Lp.	Rodzaj przedmiotu ubezpieczenia		Okres trwałości przedmiotu ubezpieczenia w latach	Roczny stopień zużycia eksploatacyjnego w %
1.	fundamenty	ceglane	70–150	0,7–1,4
2.		murowane z kamienia	120–200	0,5–0,9
3.		betonowe i żelbetowe	200–300	0,3–0,5
4.	ściany	drewniane szkieletowe	25–40	2,5–4,0
5.		drewniane z bali	50–70	1,4–2,0
6.		typu „mur pruski”	40–60	1,7–2,5
7.		ceglane	130–150	0,7–0,8
8.		murowane z kamienia	120–200	0,5–0,9
9.		murowane z betonu komórkowego	30–50	2,0–3,3
10.		murowane z prefabrykatów keramzytowo-betonowych	65–80	1,3–1,6
11.		murowane z prefabrykatów warstwowych, żelbetowe	80–100	1,0–1,3
12.		konstrukcje stalowe	120–150	0,7–0,9
13.		konstrukcje monolityczno-żelbetowe	150–200	0,5–0,7
14.		stropy	ceglane	100–130
15.	drewniane belkowe		45–80	1,3–2,4
16.	żelbetowe monolityczne i prefabrykowane		130–150	0,7–0,8
17.	schody	żelbetowe	120–150	0,7–0,9
18.		stalowe	120–150	0,7–0,9
19.		kamiennie na stalowych belkach biegowych	100–120	0,9–1,0
20.		drewniane	20–50	2,0–5,0
21.	dachy	konstrukcji drewnianej	50–75	1,3–2,0
22.		konstrukcji stalowej	100–150	0,7–1,0
23.		konstrukcji żelbetowej	120–150	0,7–0,9
24.		pokrycie z blachy stalowej czarnej lub eternitem	20–30	3,3–5,0
25.		pokrycie z blachy stalowej ocynkowanej	30–40	2,5–3,3
26.		pokrycie papą	5–8	12,5–20,0
27.		pokrycie dachówką	20–50	2,0–5,0
28.		obróbki blacharskie, rynny, rury	10–15	6,7–10,0
29.	ścianki działowe	drewniane	40–60	1,7–2,5
30.		murowane	80–100	1,0–1,3
31.	stolarka	okna i drzwi zewnętrzne	35–50	2,0–2,9
32.		drzwi wewnętrzne	40–60	1,7–2,5
33.		oszklenia	20–25	4,0–5,0
34.	tynki	wewnętrzne	40–60	1,7–2,5
35.		zewnętrzne	30–50	2,0–3,3
36.	powłoki malarskie	klejowe i emulsyjne	3–5	20,0–33,0
37.		olejne ścian i sufitów	8–10	10,0–12,5
38.		olejne stolarki otworowej	5–10	10,0–20,0
39.	podłogi	parkiet bukowy i dębowy, egzotyczny	50–80	1,3–1,7
40.		parkiet mozaikowy	do 25	4,0
41.		panele podłogowe	do 20	3,5–5,0
42.		wykładziny podłogowe PCV	do 15	6,7
43.		wykładziny dywanowe	6–10	10,0–16,7
44.		podłogi z desek sosnowych	30–50	2,0–3,3
45.		podłogi z desek dębowych	60–80	1,3–1,7
46.		lastryko	20–40	2,5–5,0
47.		terakota	60–80	1,3–1,7
48.	instalacje	przewody wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe	25–50	2,0–5,0
49.		przybory sanitarne	do 25	4,0
50.		przewody centralnego ogrzewania i ciepłej wody	20–40	2,5–5,0
51.		piece i kotły c.o.	20–30	3,3–5,0
52.		przewody instalacji elektrycznych	30–50	2,0–3,3

Lp.	Rodzaj przedmiotu ubezpieczenia		Okres trwałości przedmiotu ubezpieczenia w latach	Roczny stopień zużycia eksploatacyjnego w %
53.	ogrodzenia	murowane grube	40–80	1,7–2,5
54.		murowane z pilastrami	20–30	3,3–5,0
55.		z prętów metalowych	20–35	2,9–5,0
56.		z siatki na słupach stalowych lub żelbetowych	15–25	4,0–6,7
57.		drewniane	10–15	6,7–10,0
58.	inne	trzony kuchenne i ceramiczne	10–20	5,0–10,0
59.		piece kaflowe	15–30	3,3–5,0
60.		urządzenia dźwigowe	30–35	2,9–3,3
61.		urządzenia terenu i różne roboty zewnętrzne	20–40	2,5–5,0
62.	ruchomości domowe	sprzęt domowy zmechanizowany	7–10	10,0–15,0
63.		drobny sprzęt domowy zmechanizowany, miksery, tostery, ekspresy do kawy, suszarki do włosów	7	15,0
64.		sprzęt audio-wideo, telewizory, komputery, tablety, kino domowe	5	20,0
65.		telefony komórkowe oraz inne urządzenia mobilne	4	25,0
66.		łódówki, Kuchenki	10	10,0
67.		rowery oraz sprzęt sportowy i turystyczny	7	15,0
68.		meble	20	5,0
69.		dywany i firanki	10	10,0
70.		futra ze skór naturalnych i kozuchy	15	7,0
71.		futra sztuczne	7	15,0
72.		placze, kurtki	3–4	25,0–33,0
73.		ubrania damskie, męskie	4	25,0
74.		ubrania dziecięce, młodzieżowe	2	50,0
75.		obuwie damskie, męskie	3	33,0
76.		obuwie dziecięce, młodzieżowe	2	50,0
77.		bielizna damska, męska	3	33,0
78.		bielizna dziecięca, młodzieżowa	2	50,0
79.		bielizna pościelowa	5	20,0

**ZAŁĄCZNIK NR 2 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA MIENIA „BEZPIECZNY DOM”
TABELA USZCZERBKÓW NA ZDROWIU WSKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

Lp.	Zdarzenie	Ocena uszczerbku										
Głowa												
1.	Uszkodzenie powłok czaszki: a) powłok bez ubytków kostnych (rozległe, ciągnące, szpecące blizny w zależności od rozmiaru, tkliwości i ruchomości blizny): – nieznaczne: poniżej 5 cm – średnie: od 5 cm do 10 cm – znaczne: powyżej 10 cm b) oskalpowanie: – poniżej 25% skóry owłosionej – od 25% do 75% skóry owłosionej – całkowite oskalpowanie (powyżej 75% skóry owłosionej)	1% 3% 5% 7% 15% 25%										
2.	Uszkodzenie kości czaszki: a) uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki (pęknięcia, wgłębienia, fragmentacje, szczeliny itp.) b) ubytki w kościach czaszki o powierzchni poniżej 5 cm ² c) ubytki w kościach czaszki o powierzchni 5 cm ² lub większej	5% 7% 15%										
3.	Padaczka pourazowa z napadami typu grand mal (rodzaj i liczba napadów muszą być potwierdzone dokumentacją medyczną): a) z częstymi napadami grand mal (4 lub więcej na miesiąc, pomimo leczenia) b) z napadami rzadkimi grand mal (3 lub mniej na miesiąc, pomimo leczenia)	30% 10%										
4.	Całkowita utrata mowy w skutek afazji motorycznej lub sensorycznej	50%										
Twarz												
5.	Uszkodzenie powłok twarzy: a) z pozostawieniem trwałych oszpecających blizn lub ubytków b) połączone z dużymi zaburzeniami funkcji (przyjmowania pokarmów, zaburzenia oddychania, zaburzenia mowy)	5% 15%										
6.	Utrata nosa: a) w całości (włącznie z kośćmi nosa) b) częściowa utrata nosa	15% 5%										
7.	Całkowita utrata siekaczy i kłów (wyłącznie), za każdy ząb	1%										
8.	Całkowita utrata żuchwy lub szczęki (łącznie z poz. 5 i 7)	45%										
9.	Złamanie szczęki	5%										
10.	Złamanie żuchwy	5%										
11.	Złamanie innych niż wymienione wyżej kości twarzoczaszki	2%										
12.	Ubytek podniebienia	15%										
13.	Utrata języka: a) częściowa, z zaburzeniami funkcji b) całkowita	5% 50%										
Narząd wzroku												
14.	Obniżenie ostrości wzroku lub utratę wzroku jednego lub obu oczu należy oceniać według tabeli poniżej. Ostrość wzroku ocenia się w zawsze po korekcyj szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego.											
Procent uszczerbku												
Ostrość wzroku oka prawego												
		1,0 (10/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0
Ostrość wzroku oka lewego	1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35
	0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40
	0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45
	0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50
	0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55
	0,5 (5/10)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
	0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
	0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
	0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80
	0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90
	0	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	100

Lp.	Zdarzenie	Ocena uszczerbku																																			
15.	Porażenie nastawności (akomodacji) – przy korekcji szklami: a) jednego oka b) obu oczu	15% 30%																																			
16.	Koncentryczne zwężenie pola widzenia należy oceniać według tabeli poniżej:																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zwężenie do</th> <th colspan="3">Procent uszczerbku</th> </tr> <tr> <th>Przy nienaruszonym drugim oku</th> <th>W obu oczach</th> <th>Przy ślepotcie drugiego oka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>60°</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>50°</td> <td>5</td> <td>15</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>40°</td> <td>10</td> <td>25</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>30°</td> <td>15</td> <td>50</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>20°</td> <td>20</td> <td>80</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>10°</td> <td>25</td> <td>90</td> <td>95</td> </tr> <tr> <td>poniżej 10°</td> <td>35</td> <td>95</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	Zwężenie do	Procent uszczerbku			Przy nienaruszonym drugim oku	W obu oczach	Przy ślepotcie drugiego oka	60°	0	0	35	50°	5	15	45	40°	10	25	55	30°	15	50	70	20°	20	80	85	10°	25	90	95	poniżej 10°	35	95	100	
Zwężenie do	Procent uszczerbku																																				
	Przy nienaruszonym drugim oku	W obu oczach	Przy ślepotcie drugiego oka																																		
60°	0	0	35																																		
50°	5	15	45																																		
40°	10	25	55																																		
30°	15	50	70																																		
20°	20	80	85																																		
10°	25	90	95																																		
poniżej 10°	35	95	100																																		
17.	Połowicze niedowidzenia: a) dwuskroniowe b) dwunosowe c) jednoimienne d) jednoimienne górne e) jednoimienne dolne	60% 30% 25% 10% 40%																																			
Narząd słuchu																																					
18.	Utrata małżowiny usznej: a) całkowita utrata b) częściowa utrata	10% 3%																																			
19.	Przy upośledzeniu ostrości słuchu stopień utraty zdrowia oceniamy według tabeli poniżej. Należy obliczyć średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 0,5, 1 i 2 kHz.																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Procent uszczerbku</th> <th colspan="4">Ubytek słuchu w uchu prawym</th> </tr> <tr> <th>0–25 dB</th> <th>26–40 dB</th> <th>41–70 dB</th> <th>powyżej 70 dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="4">Ubytek słuchu w uchu lewym</td> <td>0–25 dB</td> <td>0</td> <td>10</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>26–40 dB</td> <td>5</td> <td>20</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>41–70 dB</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>powyżej 70 dB</td> <td>20</td> <td>40</td> <td>50</td> </tr> </tbody> </table>	Procent uszczerbku	Ubytek słuchu w uchu prawym				0–25 dB	26–40 dB	41–70 dB	powyżej 70 dB	Ubytek słuchu w uchu lewym	0–25 dB	0	10	20	26–40 dB	5	20	30	41–70 dB	10	30	40	powyżej 70 dB	20	40	50										
Procent uszczerbku	Ubytek słuchu w uchu prawym																																				
	0–25 dB	26–40 dB	41–70 dB	powyżej 70 dB																																	
Ubytek słuchu w uchu lewym	0–25 dB	0	10	20																																	
	26–40 dB	5	20	30																																	
	41–70 dB	10	30	40																																	
	powyżej 70 dB	20	40	50																																	
Szyja i jej narządy																																					
20.	Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji	10%																																			
21.	Uszkodzenia krtani z jej zwężeniem: a) niewymagające stosowania na stałe rurki tchawiczej b) wymagające stosowania na stałe rurki tchawiczej	10% 35%																																			
22.	Uszkodzenie tchawicy z jej zwężeniem	20%																																			
23.	Uszkodzenia przełyku: a) powodujące trudności w odżywianiu b) umożliwiające odżywianie wyłącznie płynami c) z całkowitą jego niedrożnością i ze stałą przetoką żołądkową	10% 30% 80%																																			
Klatka piersiowa i jej narządy																																					
24.	Całkowita utrata brodawki sutkowej (dotyczy wyłącznie kobiet)	10%																																			
25.	Całkowita utrata sutka (dotyczy wyłącznie kobiet)	25%																																			
26.	Złamanie żebra: z obecnością jego zniekształceń po zroście, za każde żebro	1,5%																																			
27.	Złamanie mostka z obecnością zniekształceń po jego zroście	5%																																			
28.	Całkowita utrata jednego płuca	40%																																			
29.	Częściowa utrata płuca, obejmująca przynajmniej jeden jego płat	15%																																			
30.	Uszkodzenie serca: a) z przerwaniem ciągłości jego ściany b) bez przerwania ciągłości jego ściany	30% 10%																																			
Jama brzuszna																																					
31.	Rozerwanie mięśni powłok brzusznych z wytworzeniem przepukliny pourazowej Uwaga: nie dotyczy wszystkich innych rodzajów przepuklin, w tym tzw. przepuklin wysiłkowych spowodowanych nagłym wysiłkiem fizycznym lub gwałtownym ruchem	8%																																			
32.	Uszkodzenie żołądka: a) częściowe wycięcie b) przy usunięciu więcej niż 50% narządu	5% 20%																																			

Lp.	Zdarzenie	Ocena uszczerbku
33.	Uszkodzenie jelita cienkiego lub grubego: a) przy częściowym wycięciu b) przy usunięciu więcej niż 50% długości jelita cienkiego lub grubego	5% 20%
34.	Przetoki jelitowe, kałowe i sztuczny odbyt: a) jelita cienkiego b) jelita grubego	35% 25%
35.	Uszkodzenie zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	60%
36.	Przetoka okołoodbytnicza	10%
37.	Całkowite usunięcie śledziony	15%
38.	Uszkodzenie wątroby: a) powodujące konieczność jej częściowego usunięcia b) przy resekcji więcej niż 50% jej miąższu	10% 30%
39.	Uszkodzenie trzustki, powodujące konieczność jej częściowego usunięcia	20%
Narządy moczowo-płciowe		
40.	Całkowita utrata jednej nerki	40%
41.	Wyłonienie stałej przetoki dróg moczowych lub pęcherza moczowego	20%
42.	Całkowita utrata prącia	40%
43.	Całkowita utrata jądra lub jajnika	20%
44.	Całkowita utrata obu jąder lub jajników	40%
45.	Całkowita utrata macicy, do 50 roku życia	40%
46.	Całkowita utrata macicy, powyżej 50 roku życia	20%
Całkowita fizyczna utrata		
47.	Kończyna górna: a) w stawie barkowym b) w obrębie ramienia lub na poziomie stawu łokciowego c) w obrębie przedramienia d) na poziomie nadgarstka	75% 60% 55% 50%
48.	Kciuk w całości (całkowita utrata dwóch paliczków)	15%
49.	Palec wskazujący w całości (całkowita utrata trzech paliczków)	7%
50.	Inny palec dłoni w całości (całkowita utrata trzech paliczków)	4%
51.	Kończyna dolna: a) w stawie biodrowym b) w obrębie uda lub na poziomie stawu kolanowego c) w obrębie podudzia d) stopa w całości e) stopa z wyłączeniem pięty	75% 60% 50% 40% 30%
52.	Paluch w całości (całkowita utrata dwóch paliczków)	4%
53.	Inne palce stopy w całości (całkowita utrata trzech paliczków)	1,5%
Całkowita i trwała utrata władzy		
54.	Kończyna górna: a) w stawie barkowym b) w obrębie ramienia lub na poziomie stawu łokciowego c) w obrębie przedramienia d) na poziomie nadgarstka	65% 50% 45% 40%
55.	Kciuk w całości (w obrębie dwóch paliczków)	10%
56.	Palec wskazujący w całości (w obrębie trzech paliczków)	4%
57.	Inny palec dłoni w całości (w obrębie trzech paliczków)	1%
58.	Kończyna dolna: a) w stawie biodrowym b) w obrębie uda lub na poziomie stawu kolanowego c) w obrębie podudzia d) stopa w całości e) stopa z wyłączeniem pięty	65% 50% 40% 30% 20%
59.	Paluch w całości (w obrębie dwóch paliczków)	1%
60.	Inne palce stopy w całości (w obrębie trzech paliczków)	0,5%
Kręgosłup szyjny, piersiowy lub lędźwiowy – złamania		
61.	Złamanie kompresyjne kręgu, za każdy krąg	4%
62.	Złamania wyrostków poprzecznych i ościстых oraz złamanie kości ogonowej, za każde złamanie	1%

Lp.	Zdarzenie	Ocena uszczerbku
Narząd ruchu – złamania		
63.	Złamanie kości miednicy (nie dotyczy kości ogonowej): a) wieloodłamowe otwarte b) inne złamania otwarte c) inne złamania wieloodłamowe d) inny rodzaj złamania	25% 12% 8% 6%
64.	Złamanie kości udowej, ramiennej lub łopatkii: a) wieloodłamowe otwarte b) inne złamania otwarte c) inne złamania wieloodłamowe d) inny rodzaj złamania	16% 12% 8% 6%
65.	Złamanie obu kości podudzia, przedramienia: a) wieloodłamowe otwarte b) inne złamania otwarte c) inne złamania wieloodłamowe d) inny rodzaj złamania	12% 10% 8% 5%
66.	Złamanie kości łokciowej, promieniowej, piszczelowej, strzałkowej, obojczyka, rzepki lub kciuka: a) wieloodłamowe otwarte b) inne złamania otwarte c) inne złamania wieloodłamowe d) inny rodzaj złamania	10% 8% 6% 4%
67.	Złamania kości palców dłoni (za wyjątkiem kciuka) i stóp, stępu, śródstopia, nadgarstka, śródreżca: a) złamania otwarte, za każde złamanie b) inny rodzaj złamania, za każde złamanie	2% 1%
Zesztywnienia stawów, skrócenie kończyny dolnej		
68.	Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu biodrowego	25%
69.	Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu kolanowego	20%
70.	Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu skokowego	10%
71.	Skrócenie kończyny dolnej: a) o 2–6 cm b) powyżej 6 cm złamania	10% 25%
72.	Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu barkowego	25%
73.	Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu łokciowego	20%
74.	Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) nadgarstka	10%
Wytworzenie stawu rzekomego		
75.	Staw rzekomy kości udowej	25%
76.	Staw rzekomy kości piszczelowej	15%
77.	Staw rzekomy kości strzałkowej	10%
78.	Staw rzekomy obu kości podudzia	20%
79.	Staw rzekomy obojczyka	15%
80.	Staw rzekomy kości ramiennej	25%
81.	Staw rzekomy kości promieniowej	15%
82.	Staw rzekomy kości łokciowej	10%
83.	Staw rzekomy obu kości przedramienia	20%
<i>Uwaga: łączny procent uszczerbku stwierdzony na podstawie poz. 54–60 i 64–83, nie może być wyższy niż procent uszczerbku przy całkowitej fizycznej utracie odpowiedniego narządu określony w poz. 47–53 powyższej tabeli.</i>		
Oparzenia		
84.	Oparzenia – wyłącznie II i III stopnia: a) obejmujące od 6% do 15% powierzchni ciała b) obejmujące od 16% do 30% powierzchni ciała c) obejmujące powyżej 30% powierzchni ciała	10% 20% 40%
Urazy narządu ruchu (zwichnięcia, skręcenia i rany cięte)		
85.	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego: – I stopnia – II stopnia – III stopnia	1% 3% 5%
86.	Zwichnięcie stawu ramiennego z wyłączeniem zwichnięć nawykowych	4%
87.	Zwichnięcie, skręcenie stawu łokciowego	3%
88.	Zwichnięcie, skręcenie kości nadgarstka	2%
89.	Zwichnięcie, skręcenie stawów międzypaliczkowych lub śródreżczo-paliczkowych	1%

Lp.	Zdarzenie	Ocena uszczerbku
90.	Zwichnięcie lub skręcenie stawu biodrowego	4%
91.	Zwichnięcie stawu kolanowego	4%
92.	Zwichnięcie rzepki lub skręcenie w stawie kolanowym bądź zwichnięcie rzepki i skręcenie w stawie kolanowym	5%
93.	Skręcenie w stawie skokowym lub w obrębie stopy bądź w stawie skokowym i obrębie stopy	3%
94.	Zwichnięcie palucha	2%
95.	Zwichnięcie palców (stóp i dłoni) za każdy palec od II do V	1%
96.	Rany cięte dłoni i stóp powyżej 4 cm długości	2%